

Natteraverne

Ulovlige fester i Oslos undergrunn trekker hundrevis av studenter hver uke.

Kultur, side 24 og 25

«Kommersialiseringen av akademia startet med Thatcher.»

Emma Tollersrud, redaktør i Universitas

Kommentar, side 17

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 67, utgave 13 | www.universitas.no | onsdag 24. april 2013

Hverdagen i revolusjonen

Fotostudenter oppsøkte konfliktsoner i Midtøsten. Se de unike bildene.

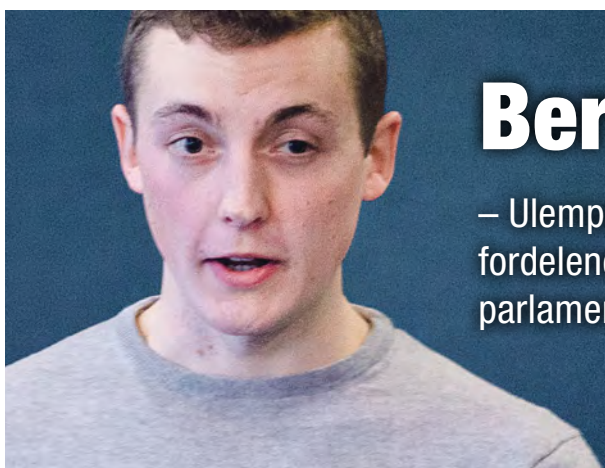
Omverden, side 18 og 19

«Alle» vil bli økonomer

■ Økonomiutdanningene har aldri vært mer populære, viser årets søkertall.

■ Avgangselevene Johnny og Petter velger økonomi for å sikre framtiden.

Nyhet, side 4 og 5

Bergen vil ut av NSO

– Ulempene ved NSO-medlemskap er større enn fordelene, sier Yngve Høiseth, leder av Studentparlamentet ved UiB.

Nyhet, side 7

Klimakrangel på Universitetet

Miljønettverk mener UiO gir legitimitet til klimaskeptikere.

Nyhet, side 14 og 15

redaktør: **Emma Tollersrud**
emma.tollersrud@universitas.no 911 23 791

redaksjonsleder: **Øyvind Gallefoss**
oyvind.gallefoss@universitas.no 980 03 342

fotosjef: **Helle Gannestad**

desksjef: **Benjamin Edward Oliver**

nettredaktør: **Heljar Havnes**

magasinredaktør: **Peder D. Stabell**

MENINGER

Zzzzzzzzztudentvalg

Kun 14,7 prosent av studentene ved Universitetet i Oslo (UiO) stemte ved årets valg til Studentparlamentet (SP). Vi kan trygt konkludere med at en god del av de 22 000 sofasitterne var fullt klar over at valget fant sted, men at de rett og slett ikke lot seg engasjere.

Nylig har vi vært gjennom rektor- og NSO-valg, og snart starter Valgkampen med stor V. Parallelt har SiO brukerundersøkelser og fakultetene tilfredshetsundersøkelser, mens mylderet av studentforeninger baker boller og roper etter støtte. Alle vil ha studentenes oppmerksomhet, men studentene er mette.

En forklaring på den kollektive careface'en, er at Studentparlamentet faller mellom to stoler. Mye av det viktigste arbeidet for studiemiljø og utdanningskvalitet foregår på det lokale plan i fagutvalg og instituttstyrer. På den andre siden er det Velferdstinget (VT), ikke Studentparlamentet, som påvirker SiOs prioriteringer av våre semesteravgiftskroner. Riktignok velges VTs representanter av de lokale studentparlamentene, men innflytelsen fra stemmeseddelen vannes ut på veien. En gjennomgang Universitas gjorde i 2010 viste at svært få av valgkampsakene i virkeligheten blir oppfylt.

En snau uke med løpeseddelspamming, Twist-utdeling og koseprat i foajeene veier dessverre ikke opp for usynligheten resten av året. I år har vi skrevet lite om de politiske fraksjonene og Studentparlamentsvalget av den enkle grunn at det har vært forunderlig lite temperatur og trøkk å spore. Det forhandles heftig i lukkede rom, men utad mangler det en samlet, sterk stemme. Derfor er det forfriskende at lederemnet i SP UiO, Gabrielle Legrand Gjerdsset, maner til sterkere samling og mer involvering fra fag-, program- og studentutvalgene.

Men en skal passe seg for å forenkle bildet. Når valgdeltakelsen aldri overskrider 18 prosent må det kanskje handle om noe større? Sammenligner man med tidligere tider er det lokalpolitiske engasjementet blant studenter som gruppe kjølig: Få deltar i kollektive opprop for studentrettigheter. Studentparlamentet, Velferdstinget og NSO preges av splittelse og fraksjonering i en tid der samling trengs. De skal tross alt rope høyt på våre vegne når det til høsten står om grunnleggende verdier – studentboliger, studiestøtte og studiekvalitet.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Monica Reigstad**
monica.reigstad@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

Jakten på utdanningskvalitet har startet.

Alt skal med

Kommentar

Sunniva Rebekka Skjeggstad
journalist i Universitas

Jeg gikk ekstatisk ut av Raino Malnes' forelesninger i mitt første år på Blindern. Sjarmen og tryggheten Malnes utstrålte ga meg mer enn nok inspirasjon til å lese pensum fra perm til perm det semesteret. Det var en professor som kunne faget sitt, forstod hvordan han skulle formidle det og viste studentene de store sammenhengene. For meg var det utdanningskvalitet.

Hvor mange forskningspublikasjoner Malnes har gitt ut, vet jeg ikke. Men det var heller aldri et kriterium jeg satte for å gi forelesningene et kvalitetsstempel. Malnes spurte imidlertid om studentene kunne gi innspill på en bok han skrev, og han brukte også utdrag fra denne til å illustrere faglige poeng i undervisningen. Han viste at forskning og undervisning ikke trenger å ses på som motsetninger. Ingen andre professorer har i løpet av min bachelorgrad gjort noe lignende.

Vi har hørt om det i rektorvalget, i studentvalget og fra Kunnskapsdepartementet (KD): Utdanningskvalitet. Det er noe alle utdanningsinstitusjoner streber etter – kvalitet i det de driver med.

Men det blir ikke mer kvalitet ved å gjenta ordet mange ganger.

Etter noen år i høyere utdanning skjønner man at universitetet driver med mer enn å utdanne ungdommen. Professorenes forelesninger utgjør rutinene i studentlivet på bachelornivå. Resten av tiden er satt av til å utfordre selvdisiplinen på lesesalen. Målet burde derfor være å gi studentene den oppfølgingen de trenger og tilby dem kvalitetssikrede forelesninger. Når nylig gjenvalgte UiO-rektor Ottersen (gratulerer) nynnnet om

«Det blir ikke mer kvalitet ved å gjenta ordet mange ganger»

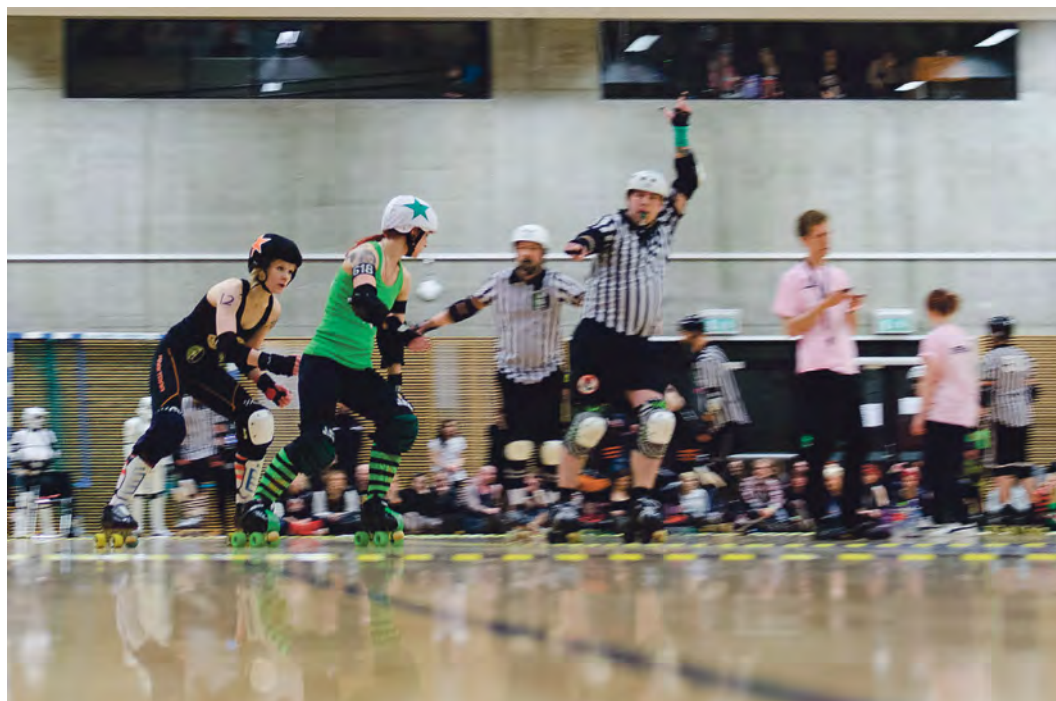
forskning som den viktigste suksesshistorien til UiO, satte han fingeren på problemet. Forskning er naturligvis viktig og, undervisningen på universitetet skal være forskningsbasert – men så lenge forskningen får mer plass enn god undervisning kommer det ikke studentene til gode. I dag aktualiseres forskningen for sjeldent for oss som ikke har gått

på Blindern i mer enn tre år.

Heldigvis finnes det en løsning. Tiltaket alle utdanningsinstitusjoner har ventet på, har endelig kommet. KD har startet en kvalitetskonkurranse, og premien er 3 millioner kroner hvert år i fem år. Og ikke bare det, vinneren får også kalle seg Senter for fremragende utdanning (SFU). Status og penger – bedre blir det ikke. Endelig vet vi hvilket konkret tiltak KD bruker penger på for å heve kvaliteten på utdanningen vår. Det tok sin tid.

ØYEBLIKKET

av Øystein Grønvold

Rulleskøyter er in igjen: Oslo Roller Derby knuste motstanderen Gothenburg Roller Derby 253–160, i en match som fant sted lørdag på Hølsfyr. Roller Derby er en relativt ny sport i Norge og har hovedsaklig kvinnelige utøvere.

ILLUSTRASJON: ØVIND HOVLAND

Hvis vi skal prøve å tenke positivt er det jo flott at KD setter en standard for hva utdanningsinstitusjonene skal strekke seg etter. Utfordringen blir å se *hvor* standarden settes.

I fjor vant UiOs lærerutdanning, og fikk penger til å starte opp pilotprosjektet ProTed. Prosjektleder for SFU, Helen Bråten har tidligere sagt at UiO utmerket seg i konkurransen fordi de hadde «fremragende forskning og et sterkt fagmiljø». Det tror jeg på. Men hvordan påvirker din professor eller din seminarleders forskningspublikasjoner deg som student?

Det er selvfølgelig viktig med undervisning som er forskningsbasert, men det er ikke det forskningen blir brukt til i dag. Først og fremst må lærerne kunne formidle budskapet. Dagsaktuell forskning kan kun prioriteres hvis det er relevant for utdanningskvaliteten til studentene.

Hvis Universitetet i Oslo søker igjen, vil jeg gjerne invitere SFU-komiteen til Raino Malnes' forelesninger i politisk filosofi – der kan de få se både forskningsformidling og utdanningskvalitet i praksis. Enkeltstående professorer

utgjør selvfølgelig ikke hele utdanningskvaliteten på et universitet. For ulike fagretninger vil ulike kvalitetskriterier veie tyngre enn andre. Likevel skader det ikke å se etter professorer som klarer å kombinere forskning og formidling i undervisningstimene. Rektoren, studentpolitikkerne og Kunnskapsdepartementet må samkjøre målene sine og se utdanningskvalitet for hva det virkelig er – å ta en Malnes.

sunnivrs@universitas.no

BAKPÅ NYHETENE

«Jeg sier det rett ut: Jeg har vært misunnelig på Karl Ove Knausgård.

Ja, det har vi jo skjønt. Hentet fra Inga Bostads tekst, på baksida av Morgenbladet, 19.04.13

«Langholm liker å jobbe mot klas-siske stereotyper. Og derfor var det spesielt kjekt for henne at hun som kvinne ble beste øl-student.

Fin tittel. Hentet fra saken «Øl, øl og merre øl», Stavanger Aftenblad, 23.04.13

«Ekteparet Tatjana Solska (25) og Jan Solski (28) leier en student-hybel på toppen av Tromsøya. De har ikke innboforsikring.

– Nei, det har vi ikke. Det har vi ikke prioritert. Det burde man nok men vi har ikke noe av verdi. Bare masse papirer, sier de, leende mens de mater noen ender som bader i pissregnet utenfor leilighetsblokka de bor i.

Hyggelig. Hentet fra saken «Unge slurver med egen innboforsikring», Nordlys, 20.04.13

FØLG OSS

På papir hver onsdag, på nett hele tiden.

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas

www.universitas.no

For oppdaterte studentnyheter.

MENINGER

Universitas gir deg meninger fra verdens studentaviser

TROMSØ

UTROPIA

Verden har endelig gitt oppmerksomhet til Nord-Korea. Det er gammelt nytt at sivile rettigheter i den totalitære staten ikke blir ivaretatt. At det eksisterer skrekkeleir er også alminnelig kjent.

OXFORD

The OXFORD STUDENT

By the time you read this, Margaret Thatcher will have been laid to rest in London. Whether or not you consider yourself an Iron Lady loyalist, her funeral will mark the passing of an Oxford institution.

BERGEN

STUDVEST

Lærerstudenter er ikke bare fagpersoner. Derfor må opplæringen i hvordan de skal møte vanskelige situasjoner styrkes.

YALE

Yale Daily News

Our job is to take the Yale we love, that constant conversation, and transplant it into wherever we live.

TIPS OSS

tips@universitas.no

nyhetsredaktør: **Håkon Frede Foss**
haakonff@universitas.no 975 00 722

NYHET

Søknadsprosess søker rektor

REKTORVALG: Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) i Ås og Norges Veterinærhøgskole blir én institusjon 1. januar 2014. I anledning fusjonen har institusjonene annonsert at ny rektor skal både velges og ansettes. Universitets- og høyskoleloven krever imidlertid at ansettelsesprosessen velger én av disse prosedyrene, ifølge jussprofessor Jan Fridtjov Bernt.

– Mange i ledelsen ville ha en ansatt rektor, noe de fikk gjennomslag for etter store protester fra de ansatte. Resultatet er en hybrid, der rektor skal velges, og så skal den som velges, ansettes, sier Forskerforbundets leder ved UMB, Birger Svihus, til Morgenbladet.

Kunnskapsdepartementet bekrefter overfor Morgenbladet at universitetsledelsen har fått godkjent den aktuelle framgangsmåten for rektorvalget.

FOTO: UMB

Student avslørte forskertabbe

FLAUT: Harvard-økonomene Carmen Reinhart og Kenneth Rogoff piner i verdenspressen etter at doktorgradsstudenten Thomas Herndon (28) avkledd deres anerkjente forskningsresultater om sammenhengen mellom økonomisk vekst og statsgjeld. Det melder Dagens Næringsliv.

Reinhart og Rogoffs studie konkluderte med at land med statsgjeld over 90 prosent av brutto nasjonalprodukt vil oppleve nedgang i økonomisk vekst.

Herndon oppdaget at de anerkjente professorene ved en Excel-tabbe hadde regnet ut feil gjennomsnitt i datasettet.

UNIVERSITAS FOR 25 ÅR SIDEN

Universitas nr. 13, 1988

UNIVERSITAS FOR 50 ÅR SIDEN

« Vi stiller spørsmål om så meget, men spør vi noensinne om hva kjærlighet er? Hvor meget ville vi ikke lære om livet hvis vi tok Erich Fromms ord alvorlig – at kjærlighet er en kunst og må læres som alle andre kunstarter, at om jeg virkelig elsker et menneske så elsker jeg alle mennesker, jeg elsker verden, jeg elsker livet –. Men i vårt umenneskelige klatresamfunn må kjærligheten utøves på overtid... Hvor vidunderlig om vi kunne være mer levende og mer spontant gode mot hverandre!

Universitas nr. 8, 1963

Søkerstorm

Økonomifag er årets soleklare popularitetsvinner. I år vil 1100 flere ungdommer bli økonomer når de blir store.

Studentopptaket 2013

tekst Jenny Gudmundsen
Anne Helseth
Axel Nygaard
foto Henrik Evertsson

– Økonomi er det eneste jeg interesserer meg for.

Universitas møter avgangselev Petter Morken på Foss videregående skole. Han og kompisen Johnny Nguyen har nylig levert sine søknader til høyere utdanning, og er ikke i tvil om hva de vil studere etter videregående.

– Alle trenger økonomer, revisorer og den type arbeidstakere, sier Nguyen.

I likhet med 15 438 andre søkere har Morken og Nguyen plassert studieprogrammer innen økonomi og administrasjon øverst på sine søknadslistene.

BI-byks

Søkertallene fra Samordna opptak (SO), som ble offentliggjort på mandag, viser at økonomifag har størst popularitetsvekst av alle fagområder.

1 117 flere søkere enn i fjor har plassert økonomifag øverst på listen, noe som tilsvarer en prosentvis økning på 7,8 prosent (se grafikk).

Studieprogrammet Morken ønsker seg inn på, er bachelor i finans ved Handelshøyskolen BI.

BI har i år satt søkerrekord med 11 100 søkere, en økning på nesten 28 prosent fra i fjor.

Norges Handelshøyskole (NHH) i Bergen har også et rikt tilfang av søkere. Med 2265 søkere befester siviløkonomlinjen på NHH statusen som studieprogrammet i Norge med flest antall førstevalg-søkere.

Institusjonenes ansvar

Årets søkertall til høyere utdanning setter nok en gang søkerrekord, med 117 200 søkere. Kunnskapsminister Kristin Halvorsen (SV) mener det er en utfordring å holde kvaliteten oppe og treffe riktig med antall studieplasser.

– Det er mange som takker ja til en studieplass, men som likevel ikke møter. Dette er en utfordring hvert eneste år med hvor mye overbelegg vi skal ta for til slutt å komme dit at vi utnytter hele kapasiteten. Det er studiestedene som må ta ansvar for dette, sier Halvorsen.

Kunnskapsdepartementet er i

Dette er saken:

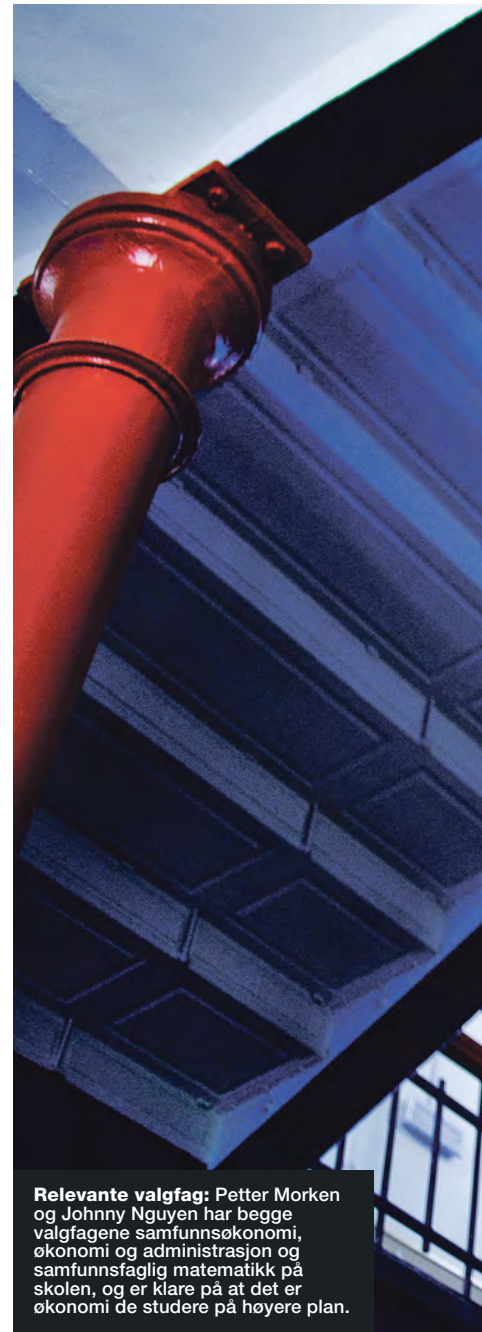
- Samordna opptak (SO) tar seg av søknader til høyere utdanning i hele Norge.
- Fristen for å søke gikk ut 15. april. SO har sammenfattet et notat om hva søkerne har søkt på.
- Det totale antall søkere holder seg høyt. Økning i antall studenter gjør Norsk studentorganisasjon (NSO) bekymret for utdanningskvaliteten.
- Søknadsmengden til ingeniørutdanningen er historisk høy og har gått opp med 7 prosent siden i fjor.
- Antallet søkere til økonomi- og administrasjonsfag har gått opp med 7,80 prosent.
- Fagområdene *landbruk* og *pedagogiske fag* hadde større prosentvis økning, med henholdsvis 15,1 og 10,3 prosent, men endring utgjør bare omkring 100 søkere.
- Det har vært en tydelig nedgang i søkere til grunnskolelærerutdanning for barn i aldersgruppen 1–7 (5,5 prosent nedgang fra i fjor) og førskolelærerutdanning (17,8 prosent nedgang).
- Antall søkere til mediefag har gått ned med 6,46 prosent fra i fjor.

Attraktivt

Samtidig topper årsenheten *økonomi og ledelse* ved Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) listen over studieprogrammer med flest førstevalg-søkere per studieplass.

383 håpefulle har søkt på årsenhetsens 20 studieplasser.

Gunnar Engelsåstrø, konstituert leder ved Institutt for økonomi og administrasjon ved HiOA, sier mange bruker deres årsenhet som et påbyggingsstudium for å bli mer attraktive

Relevante valgfag: Petter Morken og Johnny Nguyen har begge valgfagene samfunnsøkonomi, økonomi og administrasjon og samfunnsfaglig matematikk på skolen, og er klare på at det er økonomi de studere på høyere plan.

i arbeidsmarkedet.

– Hvorfor det?

– I en praktisk jobb må du ofte forholde deg til økonomistyring gjennom budsjetter og kalkyler, og da er kunnskapene fra dette studiet midt i blinken. Andre går inn i lederstillinger, og da er det viktig å ha kunnskaper om organisasjon og ledelse, sier Engelsåstrø.

Han beskriver økonomi og ledelsesstudiet som et allment fag, men et som har bedre jobbsikter enn

ringslivet tar også veldig feil. Ungdommen vet dette mye bedre. Vi burde begynne å bygge opp flere studieplasser, da vi vet at studentene sitter og venter på å komme inn på studiene. Vi sitter på en tikende bombe.

– Kommer Venstre til å bruke kraftigere virkemidler enn holdningskampanjer for å styre studentenes ønsker?

– Vi får mer oppmerksomhet rettet mot studieretningene ved å bygge status rundt yrkesveiene, enn ved holdningskampanjer, sier Skei Grande.

m til økonomifag

humaniora.

– Trenger samfunnet alle disse økad-
erne?

– Jeg tror det, for nå har det jo vært
utdannet kandidater innen økonomi
og administrasjon lenge. Distrikts-
høyskolene begynte med dette alle-
rede på syttitallet, og arbeidsmarke-
det bare sluker dem. Så det må være
behov for dem, sier Engelsåstrø.

– Noen ganger har vi spurt oss om
det ikke snart er nok, men det ser
ikke sånn ut.

– En fordel

Avgangselevne på Foss har hørt
fra andre som tar økonomistudier
at det er en bra vei å gå.

Ingen av guttene frykter ar-
beidsledighet etter endt studieløp.

– Jeg tror det er en fordel å ha
studert økonomi hvis det går dår-
lig økonomisk, for å ha en bedre
forståelse av økonomien, sier
Nguyen.

universitas@universitas.no

– For lydlige for sitt eget beste

Karl-Fredrik Tangen peker på fi-
nanskrisa som grunn til at folk
nå flokker til økonomi- og admi-
nistrasjonsfagene.

– Vissheten om økonomiens
sårbarhet har dratt søkerne i ret-
ning av studier som virker mer
yrkesrettede, i stedet for råd om
å følge egne interesser, mener
Tangen, som er samfunnsgeo-
graf ved Markedshøyskolen – og
ekspert på forbrukeratferd.

Tangen mener at man før fi-
nanskrisa hadde en forestilling
om at en «kreativ klasse» skulle
kunne drive økonomien. Det var
en forestilling om at kultur og
næringsliv sammen skulle klare
noe stort.

– Krisa inviterer til mer ma-
terialisme. Selv de som har gått
medielinja på videregående kan
trekke mot økonomi og admi-
nistrasjon, som noe ordentlig og
trygt, sier han.

Ifølge Tangen er en viktig del
av økonomi- og administrasjons-

**Samfunnsgeograf ved
Markedshøyskolen:**
Karl Fredrik Tangen.

FOTO: MARKEDSHØYSKOLEN

folk som nok er nyttige i arbeids-
livet, men som kanskje er litt for
lydlige for sitt eget beste, sier han.

De som tar denne type fag er
nok uansett ikke så opptatt av å
endre verden, mener Tangen. De
er mer opptatt av at når verden
endrer seg, så skal de være med.

– På universitetet lærer du å
bli kritisk. Da får du kanskje det
økonomiskolene kaller *endrings-
fiendtlig personlighet*, og det vil
de ikke ha i disse bedriftene, sier
han.

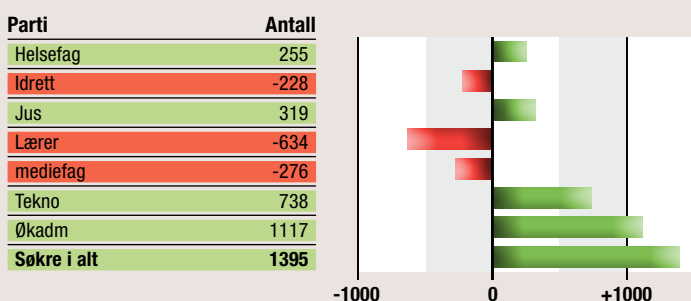
Tangen mener utdanningsval-
get er skummelt for samfunnet,
fordi utdanningene ikke nødven-
digvis fører søkerne til jobbene
de tror de skal få.

– Noen få av dem skal ta over
toppstillinger i det norske næ-
ringslivet, og det trenger vi –
men mange av dem kommer nok
til å jobbe langt nede i næringsli-
vets hierarkier.

universitas@universitas.no

DETTE ER SØKERTRENDENE

Grafene viser endringene i antall søkere som har et
studieprogram innen de ulike fagområdene på førstevalg.

Utdanningsområder med minre endringer er utelatt fra oversikten.

Kilde: Samordna Opptak

STUDENTPARLAMENTSVALG

God parlamentsstemning: Listetopp for Venstrealliansen, Gabrielle Legrand Gjerdsset, ønsker å bli den neste Studentparlamentslederen. Her slår hun seg løs i koselige omgivelser på valgfesten i Villa Eika.

Går for ledervervet

Gabrielle Legrand Gjerdsset fra Venstrealliansen blir trolig den neste lederen av Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo. Hun ønsker seg et mer synlig parlament.

Studentparlamentsvalg

tekst Eirik Omvik
foto Henrik Evertsson

Valgresultatet til Studentparlamentet (SP) ved Universitetet i Oslo ble klart tirsdag.

Gabrielle Legrand Gjerdsset representerer listen Venstrealliansen, som fikk nest høyest oppslutning ved valget (se faktaboks).

– Jeg stiller til valg som leder for å gjøre SP interessant og relevant for studentene, noe det ikke har vært i stor nok grad det siste året, sier Gjerdsset til Universitas.

– Hva er sjansene dine for å vinne lederkampen?

– Jeg har ikke hørt om noen andre som har tenkt til å stille som kandidat til ledervervet. Og med tanke på at jeg represen-

terer den nest største lista, har jeg gode sjanser til å bli valgt, sier Gjerdsset, som også kan fortelle at hun var den som fikk flest personstemmer.

De øvrige listetoppene sier til Universitas at de ikke kommer til å stille til valg som parlamentsleder. Allerede nå gir Humanistlista, Samfunnsviterlista og Realistlista sin støtte til Gjerdssets kandidatur.

Åndsfrendene i Sosialdemokratene har imidlertid ikke bestemt seg for hvem som bør bli parlamentsleder.

– Vi er i prosessen med å vurdere de ulike kandidatene til Arbeidsutvalget (AU), og må ta dette internt, sier listetopp for Sosialdemokratene, Emilie Langbråthen Wiberg.

Hvem som faktisk blir den

STUDENTPARLAMENTSVALGET

Studentparlamentsvalget ved UiO 2013

Parti	Oppslutning (%)	Endring (%)	Plasser	Endring
Realistlista	22,75	+2,05	6	
Venstrealliansen	19,68	-0,32	5	
Sosialdemokratene	18,14	+2,64	5	+1
Humanistlista	11,62	+1,22	3	
Blå liste	10,10	+0,20	3	
Samfunnsviterlista	9,47	-3,73	3	-1
Liberal liste	8,24	-2,06	2	-1
Total valgoppslutning	14,75	-3,43		

* Nedgang i studentmassen gjør at Studentparlamentet 2013-14 har én plass mindre enn det sittende parlamentet.

Kilde: Studentparlamentet

kommende lederen, er først klart når SP velger sitt nye AU den 23. mai.

– Fragmentert studentmiljø

Et av Gjerdssets hovedmål er å gjøre SP mer synlig, for eksempel ved å flytte parlamentsmøtene bort fra Lucy Smith-bygningen til de ulike fakultetene.

Hun ønsker at Villa Eika skal bli et samlingssted også for fag-,

program- og studentutvalgene på de ulike fakultetene.

– Studentmiljøet er altfor fragmentert i dag, og vi vil stå sterkere dersom vi snakker med en samlet stemme.

Real seier

De som hadde størst grunn til å feire valgresultatene i går, var Realistlista, som nok et år er valgvinners og får flest representanter i SP.

Realistlistas listetopp Eva Holthe Enoksen er fornøyd med årets resultat, men er samtidig skuffet over at valgoppslutningen har gått ned 3,4 prosentpoeng sammenlignet med fjoråret.

Labre 14,6 prosent av UiO-studentene avga sin stemme ved årets valg.

– Jeg er overrasket over at valgdeltakelsen har gått såpass ned, siden det er mange lister som har vært aktive på stand. Jeg tror den lave valgoppslutningen skyldes at avstemningen har overlappet med rektorvalget, sånn at mange studenter tror de har stemt også i dette valget.

– Hva ligger bak suksessen til Realistlista?

– Vi er flinke folk som har satset på konkrete saker som studentene selv synes er relevante. Det er lettere å engasjere studentene ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet når man har konkrete saker, særlig når det gjelder studiekvalitet.

Nyvalgt studentleder på HiOA

Eline Stølan er ny leder for Studentparlamentet ved Høgskolen i Oslo og Akershus. Hun skal stå på barrikadene for profesjonsstudentenes rettigheter.

Syv kjappe

tekst og foto Anders Rikstad

Tirsdag kveld valgte Studentparlamentet ved Høgskolen i Oslo og Akershus (SP HiOA) nytt arbeidsutvalg. Valgkomiteen hadde ikke innstilt på Eline Stølan som leder, så kvelden tok en spennende tvist da hun likevel vant flertallet av stemmene.

– *Hvorfor vil du lede Studentparlamentet?*

– Først og fremst fordi jeg tror jeg kan bidra utrolig mye og jeg vil sørge for at vi når målene våre. Det virker som et utrolig gøy og givende verv. Det jeg har sett av nåværende leder, Tuva Wettland, har inspirert meg til å stille.

– *Hvorfor valgte Studentparlamentet deg som leder?*

– Jeg håper det er fordi jeg vil være en god og tydelig leder som vil lede oss i stø kurs. Jeg har en evne til å lære raskt, sette meg inn i saker og ha kontroll.

– *Hva vil du oppnå?*

– Først og fremst vil jeg videreføre det arbeidet vi driver med. Når det gjelder universitetsatsingen, skal vi være veldig aktive i debatten. Vi skal være tydelig på at en universitetsatsing ikke skal gå på bekostning av kvaliteten på undervisningen i bachelorutdanningene. Vårt viktigste fokus er at HiOA skal være profesjonsrettet.

– *Hva kan Høgskolen bli bedre på?*

– Høgskolen kan bli bedre på informasjon om hvilke rettigheter og muligheter studentene har. Den kan bli flinkere til å utnytte ressursene og involvere studentene mer i forskningen. For eksempel ved å involvere studentene i forskningsprosjektene, både som deltakere og aktører.

– *Hvordan skal du få ledelsen til å høre på dere?*

– Vi må ha en veldig god dialog og være løsningsorienterte. Vi må finne måter å uttrykke planer

Navn: Eline Stølan

Alder: 25

Oppvokst: Tynset

Utdanning: Studerer revisjon på bachelornivå.

Verv: Representant i Studentparlamentet ved HiOA, fast representant i Instituttrådet ved Samfunnsfag, klassetillitsvalgt og delegat på landsmøtet i NSO.

og ideer på som begge parter kan forstå og være enig i. Det kommer til å være en utfordring å få folk med veldig forskjellig bakgrunn og innfallsvinkler til å bli enig og snakke samme språk. Professorer har kanskje en annen tilnærming til saker enn en bachelorstudent.

– *Hvordan stiller du deg til kritikken mot Norsk studentorganisasjon den siste tiden?*

– Jeg forstår godt at kritikerne syntes det er veldig leit at vi ikke kom til løsninger som er mer forsonende for organisasjonen. Vi har begge et felles mål og må kjempe sammen om å finne løsninger.

– *Valgkomiteen innstilte Kine Nossen, og du stilte likevel?*

– Jeg stilte mitt kandidatur etter at valgkomiteen hadde gjort sin innstilling. Jeg hadde tenkt til å vente til jeg ble ferdig med bachelorgraden. Det var spesielt under landsmøtet til NSO at jeg tok helt fyr og fant ut at nå er det riktige tidspunktet.

anders.rikstad@universitas.no

Bergen vil ut av NSO

■ Ledelsen i Studentparlamentet ved UiB vil melde seg ut av Norsk studentorganisasjon og heller bruke medlemsavgiften på studenthelse.

Norsk Studentorganisasjon

tekst Håkon Frede Foss
Anders Rikstad

Et enstemmig arbeidsutvalg ved Studentparlamentet ved Universitetet i Bergen (SP UiB) ønsker at UiB skal melde seg ut av Norsk studentorganisasjon (NSO).

– Vi er ikke fornøyd med utviklingen i organisasjonen. Fordelene ved å være medlem er ikke større enn ulempene. Etter årets landsmøte ser vi ikke noen utsikter til bedring, sier leder av SP UiB, Yngve Høiseth.

Utmeldingsforslaget skal behandles i SP UiB 29. april.

Lite gjennomslag

Forrige uke skrev Universitas at NSO er dypt splittet etter vårens landsmøte, og representanter fra Universitetet i Oslo (UiO) og UiB kritiserte både gjennomføringen av landsmøtet og vedtakene som ble fattet.

Flere delegater fra de store medlemslagene i NSO ønsket å tilbakeføre egenkapital til medlemslagene, effektivisere organisasjonen, kutte i budsjettet og i medlemskontingenten – men ingenting av dette gikk igjennom.

– *Er det politiske årsaker til ønsket om utmelding?*

– Nei, politisk er det mye intern uenighet også innad på UiB. Vår delegasjon på landsmøtet stemte ikke akkurat i blokk under behandlingen av prinsippprogrammet. Det er på det organisatoriske og økonomiske at vi står temmelig

Norsk studentorganisasjon

■ Norsk studentorganisasjon (NSO) er den fremste, nasjonale interesseorganisasjonen for studenter i Norge.

■ Består av 44 medlemslag, hvor medlemslagene er universiteter og høyskoler over hele landet.

■ Representerer om lag 200 000 studenter.

■ NSOs mål er å bedre studenters faglige, sosiale og økonomiske rettigheter.

■ NSO ble stiftet i 2010 ved en sammenslåing av de tidligere studentorganisasjonene Norsk studentunion og Studentenes landsforbund

FOTO: STUDVEST

Vil ut: Lederen av Studentparlamentet i Bergen, Yngve Høiseth, og resten av hans arbeidsutvalg, innstiller på utmeldelse fra NSO.

samlet. Men det er ikke fullstendig enighet hos oss heller, så det blir spennende å se hvordan behandlingen i parlamentet går, sier Høiseth.

Prioriterer helse

Dersom UiB melder seg ut av NSO, vil Velferdstinget i Bergen spare rundt 900 000 kroner i NSO-avgift.

– *Hva skal dere bruke de ekstra pengene til?*

– Det vi har debattert mye i det siste, er studentenes psykiske helsetjeneste. Det er tydelig at det er rom for å bruke mer penger på dette. Vi har også veldig stor søkning fra ulike studentorganisasjoner, for eksempel studentmedia og ulike kulturarrangører, svarer Høiseth.

Han erkjenner at UiB vil miste

innflytelse i den nasjonale studentpolitikken uten NSO-medlemsskap.

– NSO har et nettverk av folk med verv i en rekke institusjoner, som for eksempel NOKUT-styret og Lånekassen. Det er ikke noe vi tar lett på, det er en vanskelig beslutning, sier Høiseth.

Rydje rydder opp

Universitas kjenner til at påtroppende NSO-leder Ola Rydje og NSO-nestleder André Almås Christiansen skal til Bergen for å delta på studentparlamentsmøtet der UiB-studentene skal stemme over utmeldingsforslaget.

– Vi vil vise at vi tar dette på alvor og at vi er oppriktig interessert i å høre hva de har å si, sier Rydje.

– Vi skal ikke dra til Bergen for å blande oss inn, men lytte til dem og svare på spørsmål. Vi håper at UiB vil ha en konstruktiv debatt om hvordan vi skal bli bedre. Og om hvordan Bergen både kan og må bidra i det arbeidet.

Rolig i Oslo

NSO var også diskusjonstema da Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo (SP UiO) møttes i Rådssalen på Lucy Smiths hus forrige uke.

Rydje og Christiansen satt på bakerste benk da parlamentet diskuterte hvordan de skal stille seg til NSO etter det omstridte landsmøtet.

Helge Schwitters i SP UiOs arbeidsutvalg oppsummerer diskusjonen i Rådssalen slik:

– Vi er misfornøyd med det som skjer i NSO, men ser fortsatt behovet for en nasjonal studentorganisasjon. Vi ønsker nå å ta de nødvendige endringene internt i NSO, framfor å stå på utsiden.

Ifølge NSOs vedtekter må medlemslagene vedta utmelding to ganger, i to påfølgende studentparlamentsperioder. Det neste studentparlamentet ved UiB må dermed bekrefte et eventuelt utmeldingsvedtak på nytt før de kan tre i kraft. universitas@universitas.no

Vinn eller forsvinn!

For å få jobben må du overbevise på et **jobbintervju**

Med vårt intervjukurs er du forberedt

karrieresenteret.uio.no

Jusstudentene på k

Klageglade: Jusstudentene klager desidert mest på eksamensresultatene. Jusstudent Ingrid E. Thorsnes og Anders Valen Møland forteller om medstudenter som ikke har fått trainee-stillinger fordi de hadde en C på vitnemålet.

Jusstudentene utgjør 16 prosent av UiO-studentene, men står for nesten 40 prosent av klagen på eksamensresultater. – Alle jeg kjenner har klaget, sier jusstudent Ingrid Egeland Thorsnes.

Eksamen

tekst Hans J. Skjong
foto Henrik Evertsson

Framtidens jurister utmerker seg som Universitetet i Oslo (UiO) mest klagekåte studenter.

Jusstudentene sendte inn nærmere 1100 klager på eksamensresultatene sine. Med 4300 studenter, har Det juridiske fakultet (JF) med det 0,25 eksamensklager per student.

Femteårsstudent på jusstudiet, Ingrid Egeland Thorsnes, er ikke overrasket.

– Alle jeg kjenner har klaget på eksamensresultatet. Det går en historie om en foreleser som sa at hvis du hadde fått dårligere enn B i løpet av andreåret, var det bare å slutte på studiet, forteller Thorsnes.

Traineestilling glapp

– Fra starten av utdannelsen blir vi innprentet at arbeidsgiverne er veldig opptatt av karakterene. Det er veldig få som har lyst til å være dårligere enn snittet, sier Thorsnes.

Hun forteller om medstudenter som ikke har fått trainee-stillinger

fordi de hadde en C på vitnemålet.

Selv har Thorsnes klaget på eksamen flere ganger da hun studerte juss i Bergen – men så langt ikke i Oslo.

– I Bergen var det flere eksamener og kanskje enda høyere karakterpress. På første forelesning kunne en foreleser si at «for å få en A, må du gjøre dette og dette», sier hun, og legger til:

– Det er ikke bare en uting. Det er fint å være ambisiøs, men selvfølgelig, det må være leit for dem som bare får C-er og D-er.

Ser på helhetsinntrykket: Hanne Myhre, HR-direktør i Wikborg & Rein.

Rettighetsbevisste studenter

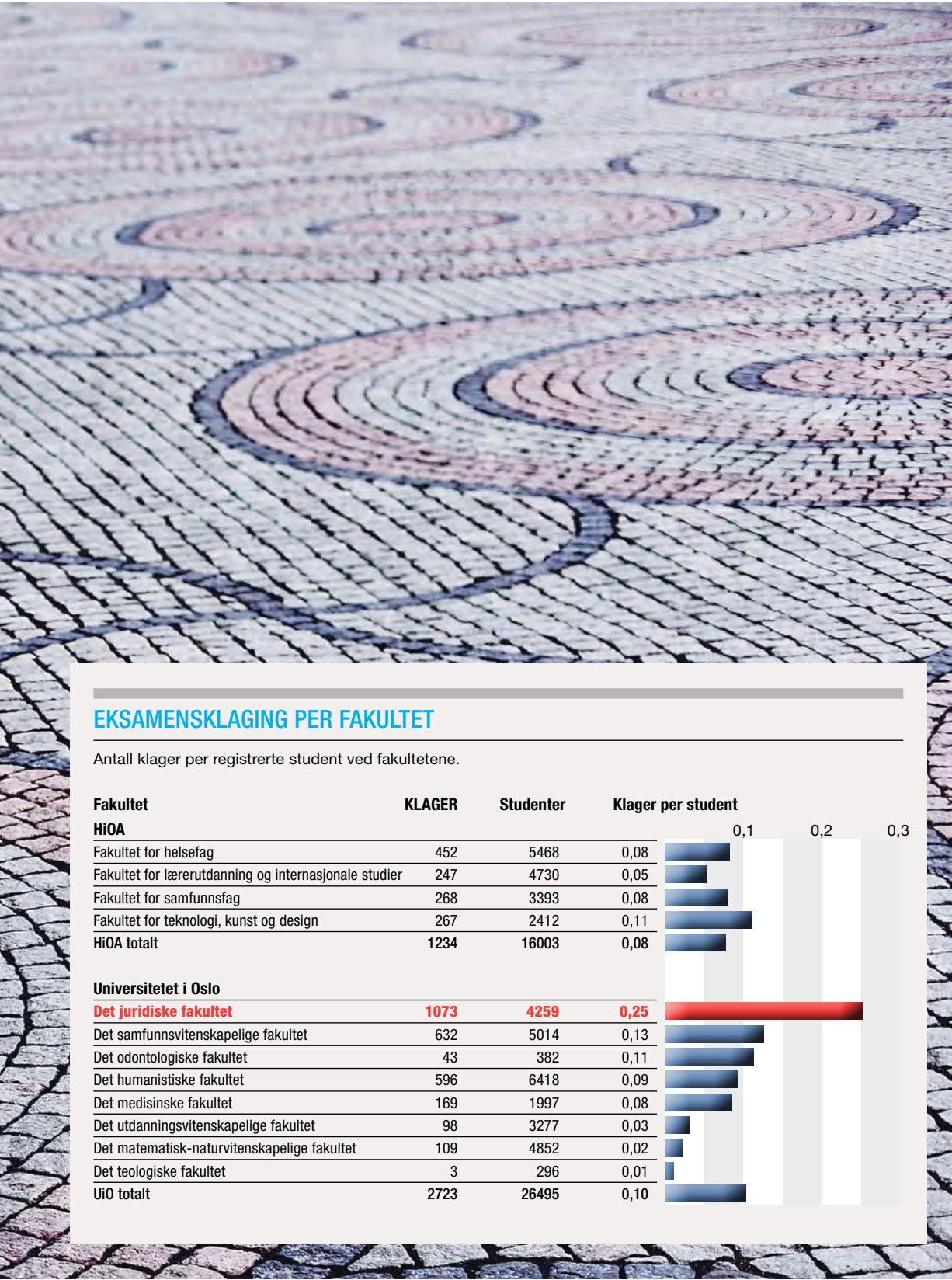
Ambisiøse jusstudenter får beskjed om å senke skuldrene fra øverste hold på fakultetet.

– Det skapes et press som kan være høyt, og studentene kunne

nok godt legge noe mindre vekt på karakterene, sier vikarierende dekan ved JF, Kåre Lilleholt.

Dekanen viser til en høy grad av skoleeksamener på fakultetet som en forklaring på det høye antallet klager – en eksamens-

Klagetoppen

form som ifølge Lilleholt åpner for langt flere klager på karakterer enn en muntlig eksamensform.

– I tillegg er jo jusstudenter veldig oppmerksomme på sine rettigheter, sier dekanen.

– Er det en belastning for fakultetet at så mange klager?

– Generelt sett er det kostbart. Vi har store eksamensutgifter, og deler av det går til ny sensor.

Karakterer ikke alt

Fra advokatbransjen selv advares det mot å låse seg for fast i karakterjaget.

– Vi har gitt tommelen ned til kandidater med toppkarakterer, fordi de ikke ser ut til å bidra positivt til arbeidsmiljøet, sier Hanne Myhre, HR-direktør i advokatfirmaet Wik-

borg & Rein.

Før hun presiserer:

– Vi ansetter ikke folk med dårlige karakterer. Det er ikke til å stikke under en stol at man legger vekt på

karakterer når man ansetter advokater, sier Myhre.

Høyt nok nivå

Leder for Juridisk studentutvalg (JSU), Anders Sven sier utvalget flere ganger har vært i kontakt med fakultetsledelsen angående sensorenes evner til å sette riktige karakterer.

– Ledelsen mener sensorene har et faglig høyt nok nivå, sier Sven. Han sier JSU jobber med å få ned karakterpresset på studiet.

hansjskj@universitas.no

Slik blir du en superklager

Bjørn Erik Rasch, statsvitenskapsprofessor og mangeårig sensor, deler sine tips:

- Vurder besvarelsen din opp mot sensorveiledning, relevante deler av pensum og læringsmålene på emnet.
- Legg ekstra tid i begrunnelsen din dersom det er en klage på en masteroppgave.
- Husk at karaktersetting i mange fag ikke er en eksakt vitenskap, og at elementer av skjønn ikke er til å unngå.
- Husk at det er et mindretall av klagenes hvor klageren får medhold. Jeg har vært med på noen tilfeller hvor studenten er satt tilbake.

Gode tider: SAIH og leder Anja Bakken Riise får stadig mer penger mellom hendene.

Bred støtte til SAIH

Pengene renner inn til Studentenes og akademikernes internasjonale hjelpefond. Bistandsorganisasjonen skal bruke pengene på utdanning i Colombia.

Bistand

tekst Are W. Sandvik
foto Henrik Evertsson

Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo (SP UiO) har vedtatt å øke den frivillige støtten UiO-studentene gir Studentenes og akademikernes internasjonale hjelpefond (SAIH) hvert semester fra 30 til 40 kroner.

Det er lite for hver enkelt student, men samlet betyr det omtrent 500 000 kroner ekstra i kassen til SAIH, ifølge organisasjonens egne beregninger.

– Økningen betyr at vi nå kan gjøre enda mer av det arbeidet vi gjør. Det vil si sterkere politisk påvirkning, nyskapende informasjonsarbeid og økt bistand til utdanningsprosjekter, forteller leder i SAIH, Anja Bakken Riise.

Colombia-prosjekt

Nasjonalt betalte rundt 140 000 studenter semesteravgiftsstøtten til SAIH i fjor. De lokale studentdemokratiene avgjør selv støttebeløpet for sine egne studenter.

SAIH skal i år innlede et samarbeid med to partnerorganisasjoner i Colombia.

– De jobber spesifikt med

utdanning og ledertrening for unge urfolk- og afroetterkommere i rurale strøk. Urfolksungdom er særlig utsatt for å bli rekruttert inn både i militæret, geriljagrupper og paramilitære grupper. Utdanning blir derfor et viktig alternativ, forteller Bakken Riise.

NORAD-hjelp

I tillegg til økningen i den frivillige støtten fra studentene, har SAIH også fått økt støtte fra andre instanser. Tidligere hadde SAIH en rammeavtale med NORAD over fem år, på 19,5 millioner kroner i året. Fra og med i år blir det beløpet økt til nesten 25 millioner kroner i året.

På toppen av det har FOKUS, Forum for kvinnelig utvikling, økt sin støtte til hjelpefondet med 500 000 kroner – til over to millioner kroner i året.

– Budsjettet deres begynner å bli ganske stort?

– Sammenlignet med Kirkens Nødhjelp og Redd Barna er vi fortsatt knøttsmå, men for oss er dette selvfølgelig viktige og store økninger, sier Bakken Riise.

Rettferdighet og demokrati

SP UiO tok selv initiativet til å øke støtten. Under møtet torsdag forrige uke stemte alle representantene for – med unntak av én, som unnlot å stemme.

Internasjonalt ansvarlig ved SP UiO, Emilie Langbråten Wilberg tror det er flere årsaker til at UiOs studentpolitikere ønsker å øke støtten.

– SAIH bruker ikke pengene til administrasjon, og de jobber etter et prinsipp om at utdanning fører til rettferdighet og demokrati, sier Langbråthen.

arews@universitas.no

29.06 — 07.07

ROSKILDE FESTIVAL

ANIMAL COLLECTIVE/US CRYSTAL CASTLES/CA
 DEAD CAN DANCE/AU DISCLOSURE/UK
 EFTERKLING/DK HATEBREED/US KRAFTWERK/DE
 KREATOR/DE KVELERTAK/NO KENDRICK LAMAR/US
 QUEENS OF THE STONE AGE/US RIHANNA/BB
 SIGUR RÓS/IS SLIPKNOT/US VOLBEAT/DK

ACTION BRONSON/US ANAAL NATHRAKH/UK ANGEL HAZE/US BAAUER/US BABY IN VAIN/DK
 BENDIK/NO BOMBINO/NE THE BOTS/US C2C/FR TEGO CALDERÓN/PR CARLI/SE CHINESE MAN/FR
 DAEDELUS - ARCHIMEDES SHOW/US DAKHABRAKHA/UA DANNY BROWN/US THE DILLINGER
 ESCAPE PLAN/US DRÅPE/NO EIK/NO FLATBUSH ZOMBIES/US FOXYGEN/US GNUCCI/SE GOAT/SE
 HIGHASAKITE/NO HOBA HOBA SPIRIT/MA HOLY OTHER/UK INDIANS/DK JAKE BUGG/UK JAM CITY/UK
 JOEY BADA\$\$/US MARIE KEY/DK KING KRULE/UK KOTTARASHKY & THE RAIN DOGS/BG
 LEMÂITRE/NO THE LUMINEERS/US MERIDIAN BROTHERS/CO MOKOOMBA/ZW MOTHER LEWINSKY/DK
 NUMBERS feat. RUSTIE, JACKMASTER, ONEMAN, SPENCER, DEADBOY, REDINHO and SOPHIE/UK
 OF MONSTERS AND MEN/IS OVERTHROW/NO PÄÄ KII/FI SAVAGES/UK SIMIAN MOBILE DISCO/UK
 SUUNS/CA SYND OG SKAM/DK ROKIA TRAORÉ/ML ÁSGEIR TRAUSTI/IS UNKNOWN MORTAL
 ORCHESTRA/NZ/US VATICAN SHADOW/US WHEN SAINTS GO MACHINE/DK WINTERGATAN/SE

...AND ABOUT 130 MORE TO COME**HAR DU INGEN PLANER 29. JUNI – 7. JULI?**

TØRK STØV AV TELTET OG DRA MED DINE VENNER TIL ROSKILDE I SOMMER. DU FÅR 200 KONSERTER MED MUSIKK I ALLE SJANGERE OG FRA ALLE VERDENSHJØRNER. GLED DEG TIL 9 DAGER FYLT MED GOD ATMOSFÆRE, IMPONERENDE KUNST OG 80.000 FANTASTISKE MENNESKER FRA HELE VERDEN.

KOM DIREKTE TIL FESTIVALENS CAMPINGPlass MED FESTIVAL-BUSSEN.

**GLEDEG TIL VÅR
PROGRAM RELEASE 18. APRIL**

Roskilde-Festival.com

Alle mann til pumpene: På bakrommet under Arbeiderpartiets landsmøte ble det jobbet iherdig for å høye partiets ambisjoner i studentboligbyggingen.

FOTO: JOHANNES DALEN GISKE/ ARBEIDERPARTIET

Arbeiderpartiets landsmøte overrasket med et vedtak om å tredoble dagens utbygging av studentboliger.

Arbeiderpartiet

tekst Marius Prytz

I forkant av landsmøtet til Arbeiderpartiet (Ap) denne helgen lå det an til at partiet skulle programfeste et mål om å bygge 2000 studentboliger i året.

Men på et landsmøte kan alt skje, og til alles store overraskelse endte landsmøtet opp med å høye studentbolig-ambisjonene med 1000 boliger.

Jobbet dag og natt

Kilder som var til stede på landsmøtet, gir AUF-er og stortingskandidat Audun Otterstad mye av æren for Aps nye studentboligpolitikk.

På landsmøtet jobbet vi både dag og natt og la ned mye arbeid i å snakke med delegater. En del måtte overbevises om hva som står på spill, sier Otterstad til Universitas.

Fylkeslaget til Otterstad, Ap i Sør-Trøndelag, fremmet et forslag om årlig å bygge 4000 studentboliger. Natt til lørdag førte forhandlingene i landsmøtets redaksjonskomité til at kompromisset på 3000 studentboliger ble enstemmig vedtatt av delegatene.

Til regjeringensbordet

Universitas kjenner til at påtroppende leder i Norsk studentorganisasjon, Ola Magnussen Rydje

STUDENTBOLIGGALOPPEN

Hvilket parti vil bygge flest studentboliger per år?

Parti	Antall
Rødt	5000 *
Venstre	2000
Arbeiderpartiet	3000
SV	2000
Senterpartiet	1500
FrP	2000 *
Høyre	1200 * °
KrF	2000 *

* Disse partiene har ikke hatt landsmøte i 2013. Tallene her er hentet fra partienes forslag til partiprogram.

° Dette kommer frem av deres alternative budsjett for 2013

var til stede for å fremme studentenes interesser. Rydje håper landsmøtevedtaket viser seg å bli regjeringens politikk.

Så mye prestisje som Ap har lagt i saken om studentboliger, ville jeg blitt overrasket om dette ikke ble med i en eventuell ny regjeringserklæring, sier Rydje.

Landsmøtet vedtok også at staten bør øke kostnadsrammene for studentboliger, samt at det statlige tilskuddet for bygging skal økes til 50 prosent av byggekostnadene.

Alt skal med

Landsmøtet gikk igjen inn for elleve måneders studiestøtte, som

har vært programfestet siden 2009. Men den ellefte månedens stipendutbetaling har ingen sett de siste fire årene.

Norske studenter har ikke fått økt studiestøtte, slik Ap vedtok i 2009. Hvorfor skal vi tro at vedtakene blir til handling denne gangen?

Vårt mål er at alt i programmet vårt skal gjennomføres. Vi går til valg på partiprogrammet, så er det opp til velgerne hvem de ønsker å stemme på og gi makt til, sier næringsminister Trond Giske til Universitas.

Vi viser i regjering at vi satser på utdanning. Da jeg var utdan-

ningsminister økte stipendet med 10 000 kroner. Nå følger vi opp med nye satsinger, sier Giske.

Innersving på SV?

Leder i Sosialistisk Ungdom (SU), Andreas Halse mener Ap lenge har vært tilbakeholdne i studentboligpolitikken.

Problemet i forrige periode har vært å dra Ap i vår retning. SV vedtok en økning til 2000 studentboliger i året, fordi det har virket urealistisk å få gjennomslag for mer i regjeringsforhandlinger med Ap, sier Halse.

Nå som Ap har blitt det nye

«Problemet i forrige periode har vært å dra Ap i vår retning»

Andreas Halse, leder i Sosialistisk Ungdom

Studenthuskongen: Audun Otterstad

studentbolig-partiet, skal SU kjempe mot partiets kamp for å gjenvinne tittelen.

Som et resultat av Aps interesse for å øke ambisjonene, kommer Sosialistisk Ungdom til å foreslå en oppjustering til 3000 studentboliger i året, når SU skal ha landsmøte i mai, sier Halse.

marius.prytz@universitas.no

FOTO: SANDRA SKILLINGSÅS

Atmosfærefysiker
Prof. Murry Salby,
Macquarie University,
Sydney Australia

Relationship between Greenhouse Gases and Global Temperature

Åpent møte
Aud. 14 i Domus Bibliotheca (Vestbygningen)
Universitetet i Oslo, Karl Johans gate. **Onsdag 24. April 2013, kl. 19.00**

 KLIMAREALISTENE
www.klimarealistene.com

Demokrati? Ikke overraskende ble Ole Petter Ottersen sittende som rektor ved UiO. Bør seieren gi vond smak i munnen når man ser på valgdeltagelsen?

FOTO: HELLE GANNESTAD

Slakter

Uten praksis: Fysioterapistudent Ida Louise Borlaug risikerer å stå uten praksisplass til høsten.

Har det vært valg?

Valgdeltakelsen i årets rektorvalg viste en gang for alle at få engasjerer seg for hvem som skal lede Norges største utdanningsinstitusjon.

Kommentar

Peter Tryggestad
journalist i Universitas

Valgresultatet ble presentert 18. april: Ole Petter Ottersen vant fire nye år som rektor ved Universitetet i Oslo (UiO), med en vektet oppslutning på totalt 71 prosent – i et valg der labre 20 prosent brukte stemmeretten sin.

I årets valgkamp har det vært mye blest om den 24 år gamle rektorkandidaten Torkil Vederhus. Hans kandidatur bidro til en bredere mediedekning i år enn tidligere, og Vederhus benyttet seg av oppmerksomheten ved å fri til studentene med konkrete løfter om bedre og mer undervisning. I debattene kom det klart fram hva den unge kandidatene mente om den sittende rektoren og hans prioriteringer.

«Jeg stiller for at Universitetet i Oslo skal være mer enn en forskningsinstitusjon. UiO må tilby mye bedre utdanninger enn de gjør i dag», var Vederhus' mantra.

Sittende rektor Ottersen har på sin side fortsatt der han slapp i jubileumsåret 2011. Han søker fortsatt mot stjernene – som

han lanserte som motto den gang. I dette luftige uttrykket ligger det at UiO skal utmerke seg i et slags europamesterskap i både utdanning og forskning.

«Min strategi er at vi skal være enda lengre framme internasjonalt enn vi er i dag», sa Ottersen i en av debattene.

Med to så forskjellige kandidater skulle alt ligge til rette for en engasjerende debatt med skarpere fronter og høyere valgoppslutning enn noen gang tidligere. Slik ble det ikke.

«Ottersen søker fortsatt mot stjernene»

Derfor er det naturlig å stille spørsmålet om hvorfor Universitetet i Oslo har valg av rektor? Før 1992 ble valget av rektor avgjort mellom dekanene i det lukkede rom. Bak den nåværende ordningen med direkte valg ligger ønsket om å sikre rektor bred legitimitet i universitetsmiljøet.

Valgvinner Ottersen kan ikke sies å ha den slags bred legitimitet, særlig ikke blant studentene.

De pekte seg ut i klart mest negativ retning sammenlignet med de andre velgergruppene, med en valgoppslutning på kun 14 prosent. Hvorfor?

Ble det slik fordi studentenes stemmer bare teller 25 prosent totalt? Kan det være at årets kandidater ikke maktet å appellere? Eller er det et uttrykk for at den store massen av studenter generelt ikke føler de har særlig tilknytning til Universitetet?

Svaret er sammensatt, men Norsk studentorganisasjon peker i retning av en forklaring når de igjen setter målet om flere studentboliger høyest før Stortingsvalget. For sammenhengen kan muligens illustreres med en slags behovspyramide. Når grunnleggende behov som billigere boliger og muligheten til å studere på heltid blir dekket for hovedstadens studenter, vil kanskje engasjement og tilhørighet bli sterkere og styringen av Universitetet en viktigere prioritet.

Eller kanskje en av mine medstudenter best illustrerer valgordningens framtid, når han på spørsmål om hvem han hadde stemt på, svarte:

– Har det vært valg?

debatt@universitas.no

Norge må utdanne flere sykepleiere, men studentene får ikke den praksistreningen de trenger.

Helsefagpraksis

tekst Geir Molnes
Kjersti Ruud Salomonsen
foto Klaudia Lech

En ny rapport fra NIFU (Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning) peker på en rekke svakheter ved gjennomføringen av praksis i helsefagutdanningene – som omfatter sykepleie, vernepleie, fysioterapi og ergoterapi.

Det største problemet er at det er tilfeldig hvorvidt studentene får en god praksis. Det mener Joakim Caspersen, en av forfatterne bak rapporten.

Han sier kvaliteten på praksisen i stor grad avhenger av hvem studentene får som veileder.

– Det er store variasjoner i hva slags praksis og veiledning som tilbys, og det er en mangel på kvalitetssikring, sier Caspersen, som har skrevet rapporten sammen med Asbjørn Kårstein for NIFU.

Rapporten er basert på samtaler med praksisveiledere og -koordinatorer.

Mangler relevant praksis
Ifølge Caspersen er problemene størst ved sykepleierutdanningen.

– Det er et stort problem å

praksiskvaliteten

Jobber med tiltak

Resultatene som kommer fram i rapporten, stemmer godt med tidligere studier om kvalitet og relevans i praksisstudier, ifølge kunnskapsminister Kristin Halvorsen.

– Det er bra at vi nå får bedre dokumentasjon om kvalitetsutfordringene i praksisstudier i helse- og sosialfagutdanninger, skriver hun i en e-post til Universitas.

– Hva vil dere gjøre for å sikre studentene relevante praksisplasser?

– Kunnskapsdepartementet vil i løpet av kort tid be Universitets- og høyskolerådet sette i gang arbeidet for å øke kvaliteten og relevansen i praksisstudiene i helse- og sosialfaglig høyere utdanning. Arbeidet skal skje i et nært samarbeid mellom universitets- og høyskolesektoren, helse- og velferdstjenestene og ansvarlige myndigheter, svarer Halvorsen.

universitas@universitas.no

Sykemelder praksisen

UNIVERSITAS NR. 2, 2013

finne mange nok relevante praksisplasser, sier Kine Bentzen, leder i Norsk sykepleierforbund Student (NSF Student).

Hun viser til et skrekkeeksempel fra Høgskolen i Nord-Trøndelag, der flere studenter måtte tilbringe sin praksisperiode som støttekontakter i sosialhelsetjenesten. Skolen måtte imidlertid avslutte ordningen, etter at Kunnskapsdepartementet (KD) kom på banen og viste til at ordningen var i strid med reglementet for gjennomføring av praksis.

– Utdanner for mange

Bentzen mener at en del av praksisproblemene skyldes at utdanningene tar inn for mange sykepleierstudenter.

– Det er et konstant fokus på å skaffe flere hender, men vi må ikke glemme at sykepleierne også må inneha høy faglig kompetanse. Vi bør ikke ta inn

så mange studenter, når det ikke finnes nok relevante praksisplasser, sier hun.

– Men trenger vi ikke flere sykepleiere?

– Vi trenger mange sykepleiere, men de må også inneha den kompetansen som pasienter og samfunnet fortjener og har krav på, sier Bentzen.

I NIFU-rapporten vises det også til samarbeidsproblemer mellom praksisstedene og utdanningsinstitusjonene, som også Bentzen har merket seg.

– Det er for lite dialog mellom praksissted og utdanningsinstitusjonene. Det er spesielt problematisk fordi halvparten av utdanningen består av praksis, sier hun.

Vedvarende problemer

Universitas har gjennom flere år skrevet en rekke saker om sviktende praksisordninger i helse-

utdanningene. Rapportforfatter Caspersen tror de vedvarende problemene har med koordinering å gjøre.

– Studentene skal ut i mange forskjellige virksomheter, alt fra kommuner til helseforetak, til private aktører. Høyskolene skal holde kontakt med alle disse på en god måte. Samtidig er det mange

forskjellige lovverk som styrer rammene for praksis, og forskjellige departementer. Dette gjør det vanskelig å få til en god kommunikasjon mellom utdanningene og praksisstedene, sier Caspersen.

– Hvordan kan praksiskvaliteten forbedres?

Mangler 19 turnusplasser

Praksisproblemet gjelder ikke bare sykepleierutdanningene. Ved Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) står det 19 fysioterapi-studenter uten turnusplass til høsten. De risikerer nå å måtte vente et helt år før de får fullføre utdanningen sin.

Eilin Ekeland, forbundsleder i Norsk fysioterapeutforbund (NFF) er fortvilt over situasjonen.

– I fjor ble det bestemt at myndighetene ikke lenger var pålagt å skaffe turnusplasser til studenter. Dette ordnet seg for studentene i fjor, men det har aldri manglet så mange turnusplasser som i år, sier hun.

Fysioterapistudent Ida Louise Borlaug er oppgitt.

– Jeg kunne tenke meg å studere i utlandet, men fristen for

å søke gikk ut før vi fikk vite om ventelisten, sier Borlaug.

Nå vet ikke studenten hva hun skal gjøre.

– Jeg har allerede sagt opp både bolig og jobb. Nå må jeg bruke tiden på å finne et nytt sted å bo mens jeg venter på turnusplass, sier hun.

universitas@universitas.no

Klimarealistene skaper

Ønsket på UiO? Leder av Klimarealistene Ole Henrik Ellestad (t.h) og medlem Ole Humlum er mindre bekymret for menneskeskapte klimaendringer enn sine kollegaer i Concerned Scientists.

Miljønettverket Concerned Scientists er bekymret for at Universitetet i Oslo gir legitimitet til den «klimaskeptiske» organisasjonen Klimarealistene – ved å låne dem Universitetets lokaler.

Klima

tekst Håkon Frede Foss
foto Helle Gannestad

Concerned Scientists, som reagerer på Klimarealistenes tilstedeværelse på Universitetet i Oslo (UiO), er et internasjonalt nettverk av forskere som engasjerer seg for bærekraftig utvikling.

Miljønettverkets leder i Norge, Beate Sjøfjell, er professor ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo – og det er nettopp i dette fakultetets lokaler at Klimarealistene ofte arrangerer sine debattmøter.

Før jul tok Sjøfjell affære og sendte en bekymringsmelding til UiO-rektor Ole Petter Ottersen.

«Vi er bekymret for at univer-

sitetene (om enn ufrivillig) låner legitimitet til «klimarealistene» og deres undergraving av grunnlaget for nødvendige tiltak for å begrense klimaendringene», skriver jusprofessoren i sitt brev.

Sjøfjell utdyper overfor Universitas:

– Jeg føler meg veldig usikker på det Klimarealistene fremsetter av påstander, hvor forskningsbaserte de er, og at påstandene deres kan være uheldig for den åpne debatten, sier professoren.

– UiO gir legitimitet

Sjøfjell stiller spørsmål ved Klimarealistenes motiver, og hvem som finansierer organisasjonen.

– Klimarealistenes angrep på FNs klimapanel og andre klimaforskere er blitt tilbakevist, samtidig som en rekke seriøse

aktører har stilt spørsmål ved forskningsgrunnlaget for Klimarealistenes egne påstander.

– Bør UiO-ledelsen nekte Klimarealistene å bruke UiOs lokaler?

– Det er et veldig vanskelig spørsmål. Vi har aldri ment at Klimarealistene skal nektes i å bruke lokaler eller knebles. Men det er kombinasjonen av måten Klimarealistene bruker lokalene på, og at UiO-ledelsen ikke legger til rette for at spørsmålene i klimadebatten kan bli avklart på en redelig måte, som gjør at vi frykter UiO gir legitimitet til Klimarealistene.

– Hvordan kan UiO-ledelsen avklare spørsmål i klimadebatten?

– Når det gjelder en så ekstremt viktig og alvorlig sak for hele samfunnet vårt, burde universitetene bidratt til å lage arenaer hvor den tilsynelatende uenigheten mellom forskermajoriteten og Klimarealistene kunne ha blitt diskutert på en åpen og etterrettelig måte.

Får ikke gehør

Selv om Sjøfjells brev til UiO-ledelsen ble sendt før jul, kom svaret fra rektor Ole Petter Ottersen først i forrige uke.

Reagerer: Jusprofessor og leder i Concerned Scientists Norway, Beate Sjøfjell, ble observant på Klimarealistene etter å ha mottatt brosjyrer fra dem i posthyllen.

Concerned Scientists får ikke gehør for sin bekymring over Klimarealistenes tilstedeværelse på campus.

– Det ligger en misoppfatning i at vi gir legitimitet til grupper vi leier ut lokaler til. Å la noen disponere lokalene våre, er ikke det samme som å stille seg bak budskapene som framføres der, sier Ottersen til Universitas.

Han legger til at det er praktisk umulig å sjekke aktiviteten i

alle UiOs lokaler.

– Dessuten er det heller ikke ønskelig. Universitetet skal ha mangfold og det skal være høyt under taket. Meninger skal brytes mot meninger. Dette er jo noe av det viktigste med et universitet.

– Concerned Scientists kritiserer Universitetet for ikke å bidra til å avklare spørsmål i klimadebatten?

– Det er 500 forskere på UiO som jobber med spørsmål rela-

bekymring

tert til miljø og bærekraftig utvikling. I tillegg har vi prosjektet Grønt UiO for et mer miljøvennlig campus. I vår strategi for UiO er dette et av våre hovedsatsningsområder.

Les hele brevet til Concerned Scientists på Universitas.no

haakonff@universitas.no

Klimarealistene

- Klimarealistene er en forening med vedtektsfestet formål om å «påvirke klimadebatten med vitenskapelig basert kunnskap om klimaet både nasjonalt og internasjonalt.»
- Budskapet til Klimarealistene er at vesentlige deler av klimaendringene ikke er menneskeskapte og at konsekvensene av klimaendringene ofte overdrives.
- Forløper til organisasjonen var et åpent møte på Institutt for geofag ved UiO i 2007. Klimarealistene ble formelt konstituert i 2009
- Organisasjonen har 850 medlemmer og ledes av Ole Henrik Ellestad, tidligere professor II i kjemi ved UiO, administrerende direktør i Norsk Regnesentral og avdelingsdirektør i Forskningsrådet.

– Vi driver forskningsformidling

Leder for Klimarealistene, og tidligere professor II i kjemi ved UiO, Ole Henrik Ellestad, forklarer at organisasjonen bruker UiOs lokaler av praktiske årsaker.

– Mange av oss har bakgrunn fra UiO, og flere jobber her til daglig. Dermed er det en grei anledning til å nå folk, sier Ellestad.

Han avviser Concerned Scientists' og jusprofessor Beate Sjøfjells klare antydning om at Klimarealistenes påstander ikke er forskningsbaserte.

– Hvor har hun det fra? Vi representerer en internasjonal skoleretning som var ledende inntil FNs klimapanel ble dannet i 1988. Flere tusen forskere med flere tusen publikasjoner i en historisk tradisjon konkluderer med at klimaendringer skyldes primært naturlige variasjoner, sier Ellestad.

Han opplyser at Klimarealistene finansieres av medlemskontingenten på 250 kroner i året.

– Så dere får ingen finansiering fra eksterne aktører?

– Nei, dessverre.

Blant Klimarealistenes medlemmer som til daglig jobber på UiO, finner vi professor ved Institutt for geofag, Ole Humlum. Han beskriver brevet til Concerned Scientists som «polemisk».

– Jeg måtte lese brevet to ganger før jeg kunne ta innover meg hva de skrev. På den ene siden fremhever Concerned Scientists prinsippene om forskningsfrihet og ytringsfrihet. Men plutselig står det at for de som har andre oppfatninger enn FNs klimapanel, som Klimarealistene, så gjelder ikke disse prinsippene, sier Humlum.

24. april holder den kjente klimaskeptikeren, professor Murry Salby fra Macquarie University i Australia, foredrag på Domus Bibliotheca – i regi av Klimarealistene.

universitas@universitas.no

Venter på svar: Islam Nets leder, Fahad Qureshi, har organisert flere møter om islam på Høyskolen i Oslo og Akershus.

Islam Net på vent

Islam Net sin søknad om å bli studentforening ved HiOA blir gjenstand for ekstraordinær behandling.

Islam Net

tekst Eirik Omvik

foto Skjalg Böhmer Vold

– Det er en kinkig sak, og vi skal ta oss god tid og vurdere søknaden grundig, sier studiedirektør Marianne Brattland til HiOAs egen nettavis Khrono.

Brattland forteller at saksbehandlingen begynte denne uken.

– Vil kontakte Høgskolen

Leder for Islam Net Student, Yusuf Mohamme, sier han tenkt til å kontakte Høgskolen i forbindelse med vurderingen av søknaden.

– Man trenger nok ikke være noe geni for å forstå at det som har skjedd rundt Islam Net i media den siste tiden, har en del påvirkning på saken.

– HiOA får ha sine meninger, det er opp til dem om de vil godkjenne oss eller ikke, sier han.

Tvilstilfelle

HiOA har for første gang innført registreringsordning for studentforeninger, og har gitt Studentsamskipnaden i Oslo (SiO) oppgaven med å foreta den tekniske registreringen. Hvis det oppstår tvilstilfeller, skal SiO sende søknaden til HiOA for en grundigere vurdering med utgangspunkt i institusjonens eget regelverk.

Mens 25 andre foreninger fikk godkjenning uken etter de leverte sine søknader, ble søknaden til Islam Net sent videre til HiOA. Det samme ble søkna-

Dette er saken:

- 26. november 2012 søkte Islam Net om å bli studentforening ved UiO.
- UiO har sagt nei, og begrunner dette med at Islam Net er kvinnediskriminerende med sin kjønnsdelte møtepraksis, og at de diskriminerer homofile.
- Krav om uavhengighet fra moderorganisasjonen er heller ikke oppfylt i vedtektene.
- Historieprofessor John Peter Collett kritiserte i forrige uke UiO-ledelsen for å være prinsippløse og populistiske.
- Islam Net har klaget inn avslaget til UiO-styret.

den til gründerforeningen Start HiOA.

Studiedirektør Marianne Brattland ønsker ikke å kommentere hvorfor, men sier behandling av Start HiOA sin søknad vil ta kortere tid.

– Ingen fasit

Samfunnsdebattant og postdoktor ved HiOA, Lars Gule, mener behandlingen av Islam Nets søknad berører viktige og vanskelige prinsipper.

– Jeg har ingen fasit i denne saken, jeg sitter selv og tenker over hva som er riktig. Jeg forstår at Universitetet i Oslo (UiO) har valgt å avvise søknaden, det finnes gode argumenter for det, men om ledelsen ved HiOA kommer fram til noe annet forstår jeg det også, sier Gule.

universitas@universitas.no

omverdenredaktør: **Axel Geard Nygaard**
axelgn@universitas.no 906 59 740

OMVERDEN

Still running: Katherine Smith thinks the people of Boston have handled the tragedy well.

Boston Will Endure: Life Under the Clutches of Tragedy

Boston bombing

tekst og foto Katherine Smith

Boston is a beautiful city. I'm from California, and I've dreamed of coming here ever since I was 10. Boston is home to me now. In my two years of living here, I have never felt unsafe – and not even the tragedy on Monday will change that.

I am a student at Boston University. The annual Boston Marathon is known to us as Marathon Monday or Patriot's Day. It is like a combination of New Year's Eve and Christmas morning.

The weather is finally warm enough to shed the winter coats. Numerous barbecues and parties are organized along the route of the marathon to cheer on the runners. It is a much anticipated time of the year.

This was my first Marathon Monday unencumbered by finals, term papers or homework. My morning began at a friend's place with my roommates, making plans for the day over breakfast. Nobody had a clue of what was to come.

We soon left to go watch the marathon along Beacon Street. My friend Zoe wanted to go to Kenmore Square, about a mile away from the finish line. That was at about 3 p.m., 15 minutes after the blasts.

As we were walking, my phone began to ring. It was my mother, who lives in California. She frantically asked if I was OK; if everyone was OK.

I was confused – the news hadn't reached us yet. She told me about the explosions, but

like everyone around me, she didn't know much else.

I then realized the crowd was going in the opposite direction of my group.

We hurried back to my apartment and turned on the news. Worried family and friends out of state texted, messaged, and tried to call to make sure we were all safe.

Now, the tour groups are a little smaller than usual. There are fewer students on the streets. The Boston subway looks emptier.

There are more police officers on patrol. Unattended backpacks are seen as threats.

The bombing claimed three lives, including an eight-year-old. At least 176 were injured, many of them in critical condition. Tragedy hit so close to home.

But tragedy happens all the time. That same day, coordinated attacks in Iraq killed 55 people. A day after, an earthquake in Pakistan killed 13.

The bombing is nothing short of heinous. But our lives will go on. They have to. This is not the first time Boston grieves – and it will likely not be the last.

In time, those responsible will answer for what they did. In time, April 15 will mark how Boston stood resolute against tragedy – and not how much that tragedy has pierced us.

Boston will endure. It is a beautiful city.

Katherine Smith is a journalism student at Boston University's College of Communication in Boston, Mass. The text has been shortened, and is earlier published in Arbitrage magazine.

universitas@universitas.no

Maktas marionetter

Opptog: 4. april samlet massive folkemengder seg i Kolkatas gater i et seks timer langt opptog fra sykehuset til der kremasjonen av Sudipta Gupta skulle finne sted.

Dødsfallet til en indisk studentaktivist har avslørt dype spenninger i Vest-Bengals studentpolitikk. Flere mener politiet er skyld i dødsfallet.

India

tekst Thea Marie Astrup

Studenten Sudipta Gupta døde etter en demonstrasjon i Kolkata (tidligere Calcutta) 2. april i år. Gupta, som var leder for den politiske studentorganisasjonen Students Federation of India (SFI), ble skadet i sammenstøt med politiet, for så å bli tatt med inn til varetekt – hvor han senere døde.

Det har ført til spekulasjoner om politiets rolle i dødsfallet.

– Hendelsen har lamslått oss. Gupta valgte å bruke livet sitt til å kjempe for et bedre samfunn. Så blir han brutalt drept under en fredelig demonstrasjon, sier

Subhankar Chakraborty, tidligere aktivist i SFI, til Universitas.

Politiet tar avstand

Den indiske avisa Hindustan Times melder at Gupta hadde store merker og skader over hele kroppen, blant annet en brukket kjeve og alvorlige brudd i hodet. Flere studenter hevder Gupta ble banket opp av politiet og kastet ut av et kjøretøy i fart. Politiet på sin side framholder at skadene er en følge av at Gupta krasjet i en lykttestolpe.

Chakraborty forteller at delstatsministeren av Vest-Bengal har fritatt politiet for å skulle ha noe som helst ansvar for Guptas død. Han mener hendelsen ikke er et enkelttilfelle.

– Vi ser ikke på dette som en isolert hendelse, men som et spesielt alvorlig klimaks etter en rekke systematiske angrep på de sivile og demokratiske rettighetene til det akademiske samfunnet i Vest-Bengal de seneste månedene, sier Chakraborty.

Den indiske avisa The Hindu melder om massive folkemengder i Kolkatas gater som markerer sorg og respekt for den avdøde studentpolitikeren. 4. april samlet folkehavet seg i et seks timer langt opptog fra sykehuset

i Kolkata til der kremasjonen skulle finne sted.

Blant dem var familie, studenter og medlemmer av SFI.

«Studentpolitikken er et mikrokosmos for resten av politikken i India»

Kenneth Bo Nielsen, stipendiat ved Senter for utvikling og miljø

Vanskelig å forandre

Kenneth Bo

Nielsen, stipendiat ved Senter for utvikling og miljø ved Universitetet i Oslo, sier dødsfallet gir innblikk i de dype spenningene som eksisterer i Vest-Bengals studentpolitikk.

– Studentpolitikken er et mikrokosmos for resten av politikken i India. Når den nye regjeringen skal gjøre opp med det gamle hegemoniet er det mye som står på spill, sier Nielsen, som underviser i faget Politisk kultur i India.

Communist Party of India (CPIM) gikk av i 2011 etter å ha hatt makta i provinsen Vest-

onetter

FOTO: GANASHAKTI NEWSPAPER

Vest-Bengal

- Delstat øst i India.
- Indias fjerde mest folkerike delstat med over 91 millioner innbyggere.
- Kolkata (tidligere Calcutta) er hovedstaden i delstaten.
- Grenser til Nepal, Bhutan og Bangladesh.

Bengal i 30 år. Da tok det nasjonalistiske opposisjonspartiet Trinamol Congress Party (TCP) over regjeringen. SFI er kommunistpartiets studentfløy, og har blitt dratt med i storpolitikken.

Førsteamanuensis ved Institutt for kulturstudier og orientalske språk ved Det humanistiske fakultet, Geir Heierstad kjenner godt til den politiske situasjonen i Vest-Bengal.

– Unge mennesker blir brukt av garva politikere gjennom studentorganisasjonene. Ikke nok med at man deltar i et korrupt og skittent spill, men man står i fare for å bli drept også, sier Heierstad, som har vært på to lenge feltarbeid i Calcutta.

Ifølge både Heierstad og Nielsen er studentpolitikken i India en slags kamp i forlengelsen av vanlig politikk. De sterke foringene fra nasjonal politikk gjør det vanskelig for studentpolitikere å skape forandring eller bedring av samfunnet. Mange ser på studentpolitikkerne som nyttige idioter for de reelle politiske partiene.

Opprør i politikkenes favør

– I stedet for å jobbe til det beste for landet sitt, eller med egne felt, har studentunionene tidvis gått de politiske partienes ærend. Gupta gikk mot makten, i en fredelig demonstrasjon, og se hva som skjedde med ham, sier Chakraborty.

Han mener at politikken som føres i India er et korrupt spill der det ikke gis plass til nye ideer.

– Korrupsjonen har tatt over, og politikerne er mer opptatt av å fylle sine egne lommer enn å jobbe for utviklingen av samfunnet. Det er ingen pensjonsalder, og de eldre hindrer oss unge i å komme med nye ideer. De vil sitte på makta, sier han.

På Wikipedia opererer SFI med en lang liste over hvem som har blitt drept fra 1971 fram til i dag.

– Det er et reelt demokrati i Vest-Bengal. Likevel blir studenter som engasjerer seg politisk, drept, sier Heierstad.

– Man burde kunne være engasjert og radikal student uten å gå med redsel og frykt.

theama@universitas.no

«The iron lady»: Her under et besøk ved University of Salford i Manchester i 1982.

FOTO: UNIVERSITY OF SALFORD / FLICKR

ARVEN ETTER THATCHER:

Da kunnskap ble en vare

Publikasjonspoeng, kontraktsforskning og businessretting. Trendene som gjennomsyrrer dagens akademia begynte med Margaret Thatcher.

Kommentar

Emma Tollersrud
redaktør i Universitas

I utdanningssektoren har «jernkvinnens» tankegods hatt en enorm påvirkning, både for økonomiske rammevilkår og for selve synet på kunnskap.

De svært så autonome universitetene hadde vært ansett som fellesgoder, som naturlige bestanddeler i det britiske samfunnet. Under Thatchers ledelse måtte de i stedet rettferdiggjøre sin eksistens innenfor rammen av markedets logikk, der ingen var fritatt økonomisk konkurranse.

Det første private universitetet, University of Buckingham, ble åpnet i 1976, som en slags modell for endringene som ventet. Kommersialiseringen gjorde sitt inntog, og konsekvensene var drastiske. I 1981 kuttet Thatcher den statlige finansieringen av universitetene med 20 prosent. Snart skjøt studieavgiftene i taket. Da kun de privilegerte kunne ta utdanning ble klasse skillet sementert.

Det ble stilt strengere krav til at det universitetene leverte av forskning, skulle være målbart og til nytte. Særlig tydelig ble det da ethvert fakultet måtte måle sin produksjon i antall publikasjoner, såkalt «Research Assessment Exercise», og beregne budsjettet deretter. Den gang ga det akademikerne bakoversveis. I dag er publikasjonspoeng en utbredt modell for finansiering over hele verden, også i Norge.

Thatcher-revolusjonen er også opphavet til dagens utbredte kontraktsforskning. Ideen var at staten skulle være en slags kunde av akademia, universitetene fikk betalt for å utføre anvendbar forskning som ville bidra til å effektivisere samfunnet.

Thatcher sa selv: «There is no such thing as society. There are individual men and women, and there are families». Den slags avvisning av hele samfunnskonseptet var åpenbart dårlige nyheter for humaniora og samfunnsvitenskap. Økonomi og business ble da også gitt høyere prioritet. Resultatet ser vi i dag, med de eksplosive søkertallene til nettopp økonomi- og administrasjon, og fortsatte nedskjæringer i humanistiske fag. Bare de fagmiljøer som evner å tiltrekke seg mange nok studenter, har livets rett. Det går utover bredden i fagtilbudet og mangfoldet i studentmassen. Et smalt kunnskapsmiljø er åpenbart et kortsiktig gode.

Oppsummert kan man si at Thatchers nyliberale politikk utfordret selve fundamentet i akademia. Ut skjøv hun ideer om uavhengighet og økonomisk autonomi, og inn kom mål- og rammestyring. Kritisk tenkning, nysgjerrighet og åndelig utfoldelse ble underordnet økonomiske profitt hensyn. I «thatcherismens» ånd ble utdanning og viten sakte, men sikkert forstått som en vare på et marked.

Dagens kutt i universitetsfinansiering – ved enkelte universiteter i USA på opptil 25 prosent – og den drastiske økningen i

skolepenger i Storbritannia må leses i samme kontekst: Den instrumentelle holdningen som Thatcher den gang introduserte, preger akademia sterkere enn noen gang. Koblingen mellom næringsliv, politikk og akademia omtales med den største selvfølgelighet. Forskning skal rettes mot felt som kan skape økonomisk vekst. Studenter skal studere kunnskap som kan brukes av næringslivet. Det handler ikke lenger om å bli en opplyst, kritisk og demokratisk borger. Det er først og fremst arbeidsdyktighet og effektivitet som gjelder. Utdanning og forskning er et middel for andres mål.

Der universitetene tidligere var autonome kunnskapssiloer med avstand til politikk og næringsliv, er de i dag underlagt både strammere økonomiske rammer og krav til lønnsomhet. Elfenbeinstårnet er revet ned. Det er ikke bare negativt. En for stor avstand mellom akademia og resten av samfunnet er problematisk. Problemet er at pendelen har svingt for langt i motsatt retning.

Arven fra Thatcher synes vanskelig å reversere. I noen tilfeller er det kanskje heller ikke ønskelig. Men et bredere perspektiv på kunnskapssamfunnet – overordnet økonomiske nyttehensyn og målstyring – er nødvendig. En smal kommersiell tankegang er ingen tjent med i lengden. Respekten for de akademiske grunnverdiene, og for universitetets autonomi, må gjenreises.

universitas@universitas.no

Utenfor Tahrir-plas

Unge egyptere: Søskenbarnene Ahmed (11) og Ahmed (13) bruker dagene til å jobbe i stede for å gå på skolen. – Hvis jeg begynner å jobbe tidlig kan jeg spare penger sånn at jeg en dag kan kjøpe en leilighet og gifte meg, sier den eldste Ahmed. Han og søskenbarnet jobber med å omlakkere gamle mopeder, for å restaurere dem. De har begge jobbet siden 10-års alderen.

Fotojournalister fra HiOA dro til Egypt for å fortelle ukjente historier fra egypternes dagligliv.

Egypt

tekst Axel Geard Nygaard

– Regionen har fått mye fokus på grunn av revolusjonene, men vi har prøvd å finne dagliglivet som ikke kommer fram i det vanlige nyhetsbildet, sier fotojournalistikkstudent Dino Trto.

Han jobber med en nettside for prosjektet, med både bilder og video, som skal lanseres i mai.

Hvert år drar avgangsstudentene på fotojournalistikk ved Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) ut i verden for å lage fotoreportasjer. I år gikk turen til Egypt.

Resultatet for de norske studentene har vært ti ulike bildehistorier.

– Det handler om å finne gode his-

torier og fortelle dem, sier Trto.

Studentene har prøvd å gå dypere enn de nyhetene vi vanligvis ser på TV fra Egypt.

– Vi har jobba med det som skjer utenfor Tahrir-plassen, sier medstudent Eirik Bjørklund.

Han arbeider med en hundresiders bok med alle reportasjene som studentene skal gi ut.

Selv om revolusjonen ikke har vært hovedtema, har den likevel vært et tydelig bakteppe i historiene.

– Revolusjonen har jo påvirket livet til den vanlige egypteren. Prosjektet ser på resultatet av revolusjonen, hvordan det vanlige livet fortsetter, sier Trto.

Studentene støtte på flere utfordringer i arbeidet med reportasjene. Trto forteller at egyptiske myndigheter for noen år sida advarte mot

turister som kom og fotograferte, fordi de kunne være spioner.

– I noen tilfeller opplevde vi at folk var skeptiske til oss når vi gikk rundt med kamera og fotograferte. Utfordringa ligger i at man synes veldig godt som utlending, og ikke bare kan gli inn, sier Trto.

Han er likevel fornøyd med innsatsen.

– Vi har klart oss veldig bra, til tross for at det var utfordrende, sier han.

7. juni kan man se bildene fra turen i fotostudentenes avgangsutstilling på Caféteateret.

axelgn@universitas.no

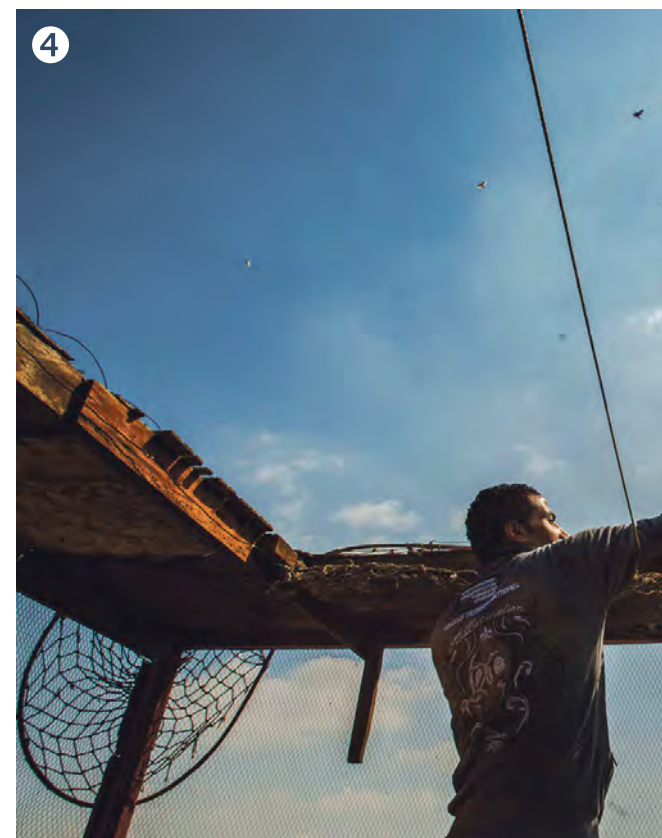

FOTO: EIRIK BJØRKLUND

1 Tjue musikere, fire kostymeskiift, discolys og et uvisst antall danseglade gjester. Det er bryllupsfest på Méridien Pyramids Hotel og magedanseren Luna står for underholdningen. FOTO: MARTE GJERDE

2 Snowy er familien Sadeks prinsesse. – Hun har sin persolighet og alle liker henne kjempegodt. Fra venstre: Ali, Hussein, Ghada og Moustafa. FOTO: ELIAS DAHLEN

3 Due-gambling og narkotika går hånd i hånd. Kveldene brukes på å ta dop, alene eller sammen med andre i duemiljøet. Her gjøres de nødvendige forberedelsene før kveldens gatebryllup. Duene får også sin dose i konkurranser. Da flyr de fortore og lengre. FOTO: LASSE HENNUM HANSEN

4 På takene i Kairos fattige nabolag finner man utallige duetårn som dette. Duene trenes opp til å finne tilbake til tårnet, fra hvor som helst. Atito (24) signaliserer at duene skal lande. Hobbyen er hans eneste jobb, han lever på pengene fra hobbyen og moren sin. I følge han selv fant en av duene hans veien hjem fra Libanon. Det veddemålet tjente han 3500 kroner på, som han brukte på en motorsykkel som ble stjålet. FOTO: LASSE HENNUM HANSEN

3

debattredaktør: **Ingrid E. Daae**
debatt@universitas.no 482 42 240

Frist: **søndag klokka 17**

Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

IDÉ OG DEBATT

NETTDEBATT

Si din mening på universitas.no

NSO-rama

« Nå som vi går inn i en periode med stortingsvalg kunne NSO valgt å spille en rolle, men det virker som at NSO spiller seg selv ut egentlig. Problemet slik jeg ser det er at NSO mangler konkrete og relevante/dagsaktuelle valgkampsaker som gir gode løsninger på studenters virkelige behov og utfordringer!

Utenlandsstudent

« Jeg synes her Universitas tabloidiserer overskriften i innlegget. Ja det var uengihet og en del missnøye med resultatet i noen saker, men dette betyr ikke at det er full krise. Det at en representant fra UiB har foreslått at de trekker seg ut av NSO, kvalifiserer heller ikke til Vestlandsopprør.

Delegat

« Tenkte det her var greit å opplyse at NSO egentlig er et performancekunstprosjekt. Prosjektet heter «kembointernevalueringsmetautredning», og ønsker å sette fokus på den overdrevne byråkratiseeringen og navlebeskuelsen som oppstår med en gang man samler mer en to selvhøytidelige smågutter med middelklassebakgrunn i ett og samme rom. Vi er etter helges hendelser veldig fornøyd med fremdriften og oppmerksomheten prosjektet har fått. Vennlig hilsen fra Kunst i det offentlige rom (KORO)

KORO

Hentet fra debatten til nyhetssaken «En parodi på et landsmøte»

SiO-«mat»?!

« Det er frustrerende å ta seg til Fredrikke i 18-tiden for å kjøpe middag når maten er dyr, usunn og av dårlig kvalitet. Tror jeg hadde sittet på Blindern lengre utover kvelden dersom det var mulig å få tak i ordentlig mat der, uten å bruke en formue.

Blindern-student

« SiO får slutte å bruke palmeoje i matlagingen. Palmeoje legger segt rundt hjertet og er årsak til hjerteinfarkt. Dessuten så trenger dere i skrelle potenene, og til sist kutt ut pasta med kjøttsaus. Den er pyton!

Matmons

« 45 kroner for ferdig middag er ikke dyrt. Mange som klager på at middagen er for dyr kjøper seg ikke klippekort på middag, men velger å betale 50kr. Jeg vil heller ha bedre kvalitet enn lavere pris. Mat er utrolig billig i Norge, og de fleste bør ta seg råd til å bruke mer penger på mat.

Jeg vil ha mat med mindre sukker og salt. Så kan de «indiske» middagene på SiO gjerne ha mer chili og koriander.

Ole P.T.

Hentet fra debatten til nyhetssaken «SiO-mat? Nei takk!»

Elefantjakt i Tønsberg

NSO

Eivind Rindal
medlem av studenttinget ved NTNU

Raslingen fra stemmeskiltene har knapt lagt seg, og debatten er i gang, igjen. På ny har den norske studentbevegelsens forente flaggskip, NSO, avholdt landsmøte. Resultatene kan ikke sies å være tilfredsstillende, skjønt ikke særlig sjokkerende. Som deltagende iakttager på landsmøtene de siste årene har jeg merket meg hvordan NSO i stadig økende grad er en sone av mer eller mindre maktkamp, på grensen til kald krig, uten særlige utsikter til tøvær. Det er de samme kampsakene vært år, mer eller mindre, diskusjonene gjentar seg, de samme medlemslagene fremmer de samme forslag gang på gang tilsynelatende uten annen hensikt enn å statuere et eksempel. For forslagene de ulike fløyene presenterer får ikke tilstrekkelig flertall, så langt har jeg sett enkelte forslag falle fire år på rad. Når det likevel har seg slik at forslagene fortsatt blir fremmet må det sees på som prinsipphevdning mer enn konstruktivt arbeid for å bygge en slagkraftig og samlende bevegelse.

Problemet er ikke selve strukturen med landsstyre, som var hovedfokuset i forslagene fra komiteen for organisasjons gjennomgang (KOG), men heller det at landsmøte i likhet med landsstyret er en arena for utallige omkamper. Det beste symbolet på dette er medlemskontingenten, som i NSO for øvrig omtales som et «driftstilskudd», skjønt det kunne i praksis også blitt kalt for «kapitaltilskudd». Bak debattene ulmer en fundamental uenighet basert på to grunnleggende motsetninger i syn på egeninteresse og mål for NSO. Uten egentlig å avsløre for meget kan jeg her nevne at et stort offentlig universitet ikke alltid har helt sammenfallende interesser med en høyskole på et par hundre studenter. Også langs en noe utydelig ideologisk akse mellom høyre og venstre

blir det årlig utkjempet en kamp uten ende. For en utenforstående kan det riktig nok virke påfallende at denne kampen ikke føres for åpen mikrofon i klart språk, men heller gjennom en tidvis kreativ øvelse i å legge politisk mening i tilsynelatende hverdagslige ord; slikt blir det mange endringsfor-

FOTO: HANS DALANE-HVAL/UNIVERSITAS

Ny leder av NSO: Ola Rydje

slag av. Innen redaksjonskomiteen og ordstyrerbordet har samlet trådene til en, mer eller mindre forståelig, voteringsorden, har landsmøte bestemt seg for at det beste nok er å stemme i flokk, resultatet er dog ikke alltid like lett å tolke.

«Jeg håper Ola Rydje finner frem sin indre elverumsing, og tilhørende skills innen storviltjakt»

En trenger ikke være sporekspert for å se tegnene i landskapet. Det er en elefant i rommet. Om NSO kollektivt ikke ønsker å snakke åpent om den, håper jeg at Ola Rydje finner frem sin indre elverumsing, og tilhørende skills innen storviltjakt. For om ikke annet kreves det mer enn presidential ferdigheter for å skape glød og engasjement NSO kan tro på. Personlig håper jeg at

Rydje skal lykkes, men noe sier meg at det er fare for elefantsafari også neste landsmøte. Til da er det bare å sende et vennlig hint til enkelte medlemslag i Vestlandets vakre hovedstad, vindmøler er ikke ment å bli stormet i utrengsmål.

TWITTER

studentnyheter på 140 tegn

forskningno Den økonomiske krisa på Cuba på nittitallet ga helsegevinst da folk gikk ned i vekt og beveget seg mer.

22. apr

Høyr, høyr!

Loveleenbrenna: #Mangfoldsledelse kartlegge ulike kompetanser/erfaringer+kunnskapsbakgr blant ansatte, og systematisk arb. for å utløse merverdi av forskj

22. apr

#svadaordbokkandidat

KaiaTetlie: «Du skal jo søke jobb en gang du og, selv om du går på HF» Uheldig, stereotypiforsterkende kommentar av @UiB-styrekandidat @SinDue på @SriB

22. apr

Oh no, he didn't!

EyvindYork: @KaiaTetlie @UiB @SinDue @SriB Men i kva for ein samanheng vart dette ytra? Som HF-er vil eg gjerne ha litt kontekst.

22. apr

På kodd. Skuff.

Eivindtraedal: Nytt barnehagepensum:det er alltid riktig å dele, bortsett fra på twitter og facebook.

21. apr

Ny lærdom.

Somalieren: Vi kan bli bedre selv om vi allerede er best, sier han skikkelig kule fyren i Liberal Liste, i diskusjon om SAIH-tierne @SP_UiO

18. apr

#Studentpolitikk<3

Studentene – en parodi på seg selv

NSO

Therese Eia Lerøen
journalist i Universitas
universitas@universitas.no

Norsk Studentorganisasjons tredje Landsmøte er gjennomført og kritikken hagler ned og det kommer trusler fra flere hold med utmelding fra vår felles interesseorganisasjon. Studenter får ofte påpakning for å være for sutrete både ovenfor Lånekassen og Kunnskapsministeren. Når vi nå starter å sutre på oss selv, vil jeg heller påstå at det er en større parodi enn selve Landsmøtet.

Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo hadde på sitt siste møte votering over hvorvidt de skulle åpne en vedtakssak om NSO. Forslaget falt – studentene har talt. En direkte konsekvens av demokratiet. Ytringsfriheten vedstår, men jeg stiller meg kritisk til at det i den offentlige debatten kun er universitetenes misnøye med organisasjonen som belyses. Jeg representerer landets tredje største utdanningsinstitusjon – en høyskole.

Uansett hvilket navn institusjonen innehar har vi til syvende og sist en vesentlig ting til felles – vi er alle studenter og ønsker å bli hørt i samfunnsdebatten. Jeg vet at det er mye mer spennende å skrive om opprør og splittelse blant studentene etter Landsmøtet, men la oss være litt pragmatiske. Hvilke fordeler gir det oss å ha en felles interesseorganisasjon? Vi står samlet. Vi taler på vegne av langt flere enn vi gjorde før. Vi fremstår som en helhetlig samfunnsgruppe som har våre felles saker å kjempe for.

Jeg er for all del en forkjemper for konstruktiv kritikk. For øvrig er jeg også veldig glad i løsningsorienterte mennesker. For meg er det verken konstruktivt eller løsningsorientert å melde seg ut av fellesskapet når man ikke får gjennomslag for egne saker og ting ikke går smertefritt for seg. Dette var noe man lærte i barnehagen.

Jeg ønsker en konstruktiv og nyansert debatt på hvordan vi kan utvikle, forbedre og styrke det nasjonale arbeidet. I det ønsker jeg mest av alt at vi ivaretar samholdet og er oppmerksom på at vi alle ønsker det beste for studentene i Norge.

UIO

Ole Petter Ottersen
rektor ved UiO
Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
universitetsdirektør

Misvisende om «pengebinger»

Samfunnsviterlista skriver i Universitas 17. april at UiO sitter på over 300 millioner kroner i ubrukte basismidler. Fremstillingen er misvisende. 230 millioner kroner er bevilget til vedlikehold og rehabilitering av UiOs bygg, som er helt nødvendig å gjennomføre. Dette kommer studentene til gode. Pengene det vises til, er ikke brukt fordi arbeidet med rehabilitering er forsinket, noe vi selvsagt ikke er fornøyd med. Oppstart blir for de fleste prosjektene i 2013. Blant annet skal Det samfunnsvitenskapelige fakultetets hovedbygg, Eilert Sundts hus, pusses opp for 50 millioner kroner. Nils Henrik Abels hus skal pusses opp for 70 millioner kroner. Oppussingen vil komme studentene til gode i form av bedre læringsmiljø. 25 millioner er andre øremerkede aktiviteter fra styret som er forsinket. Dette dreier seg blant annet om IT-satsninger. Videre er 44 millioner kroner innsparinger på strøm i 2012. Det er svært gledelig at vi har spart så mye på strømbruk.

Lærerutdanning

Daniel Heggelid Rugaas
student og stortingskandidat for Oslo Venstre

Ambisiøst – og med rette

I forrige uke avla Universitas Venstres landsmøte en visitt i sin lederartikkel. De mener det er overambisiøst å kreve at alle lærere skal en 5-årig mastergrad. Vår lærerdrøm er ikke så umulig som Universitas vil ha det til.

Det er lenge siden Venstre som det første partiet på Stortinget foreslo at alle lærere skal ha en 5-årig mastergrad. Større vekt på faglig kompetanse og opplæring i metode kommer ikke av seg selv. En bedre utdanning vil tiltrekke seg flere kvalifiserte søkere, og lærere må gis både rett og plikt til å fornye og videreutvikle sin kompetanse. Dersom vi får enda flere dyktige og motiverte lærere, får vi en bedre skole.

Universitas ber om mer samsvar mellom teori og praksis, mer oppfølging og praktisk trening. Venstre er helt enig. Vi vil ha mer praksis i utdanningen, sikre at alle nytilsatte lærere skal være under veiledning og ha systematisk evaluering av læreren. Dette skal ikke være et «strammere, mer langvarig løp» men et engasjerende og aktivt studium. Utdanningen må være mer relevant for de utfordringene som nyutdannede lærere opplever.

Vi tror at flere vil bli lærere dersom vi gjenreiser respekten for læreryrket. For å få det til setter vi også i verk tiltak. Flere av de som er i skolen må beholdes lengre. Erfarne lærere som ellers hadde pensjonert seg, må få tilbud om bonuser eller redusert arbeidstid. Flere må også komme inn i skolen fra andre felter. Trine Skei Grande understreket at flere karriereveier i skolen vil være høyt prioritert for Venstre etter valget. Muligheter til å strekke seg etter fagene sine i løpet av en yrkeskarriere er viktig.

Finland er vårt forbilde i skolepolitikken. I en ny avhandling fra UiO fant man at norske utdanningsreformer er sterkt politisk styrt, mens finnene overlater jobben til lærerutdannere og forskere på feltet. Hverdagen som lærer må være engasjerende. Skolebyråkratiet må reduseres, det samme gjelder den politiske detaljstyringen. Vi må gi tillit til lærerne.

FOTO: KLAUDIA LECH/UNIVERSITAS

Bevæpnet med penn: Tor-Geir Myhrer vil holde på den ubevæpnede politistyrken så lenge det lar seg gjøre.

Skyter seg i foten

Stadig flere mener bevæpning av politiet er nødvendig. Men hvem sin trygghet skal dette sikre?

Kronikk

Marius Prytz
journalist i Universitas
marius.prytz@universitas.no

Storbritannia ble i fjor rystet av drapet på to kvinnelige politikonstabler. De skulle undersøke et tyveri, da det med kaldt blod ble åpnet ild mot dem. Hendelsen brakte liv i den britiske debatten om bevæpning. Politisjefen i det berørte distriktet Manchester, sa like etterpå at de fortsatt ikke ønsket en generell bevæpning.

Ønsket om ikke å være et «maktpoliti» var et av argumentene.

Politihøgskolen (PHS) holdt debatt om temaet for sine studenter på Chateau Neuf 16. mars i år. Der ble ikke partene enige om hvilke hensyn som skal legges til grunn for bevæpning av norsk politi. Debattens utfall vil bli retningsgivende for framtidens politiutdanning.

Adnan Naeem, tillitsvalgt på Grønland politistasjon, malte et stadig mørkere kriminalitetsbilde. Han eksemplifiserte med skytingen på Tøyen i februar og «voldtektsbølgen» høsten 2011.

Blant Naeems kolleger sier 80 prosent ja til en generell bevæpning. I en spørreundersøkelse fra 2011 sa 60 prosent av medlemmene i Politiets Fellesforbund at de ikke ønsket generell bevæpning. Meningene er med andre ord delte.

I dag bæres ikke skytevåpen på hofta, men er nedlåst i kjøretøy. Tilgang får tjenestemennene først etter at distriktets politimester er kontaktet, en prosedyre kalt «fremskutt lagring». Prosedyren har en opplagt svakhet idet uforutsigbare situasjoner oppstår: Et umiddelbart svar med våpen lar seg ikke gjøre.

Grunnleggende i kampen mot lovløshet er at politifolk må ha en opplevelse av at de har midler tilgjengelig for å utføre jobben sin. Men det må også spørres om politiet eller befolkningen blir så mye tryggere med tilgjengelige våpen.

Debattant Tor-Geir Myhrer, professor ved PHS, representerer en motstemme. Han mener at situasjonen ikke er

kartlagt, og savner en tallfesting av tilfellene hvor det ville vært hensiktsmessig å ha en generell bevæpning. Professoren oppfatter det som et gode at politiet ikke er bevæpnet i Norge.

Sammen med Storbritannia, Irland og New Zealand befinner Norge seg i en ytterst smal kategori av land som ikke har bevæpnet politi. Hvis vi gjør en sammenligning med det generelt bevæpnede Sverige og Danmark, vil vi se at det der avfyres skudd i fem-seks ganger så mange tilfeller.

Det kan ikke omtales som et gode. Tilfeller av vådeskudd er også dokumentert. Den logiske årsakskjeden som følger bæring av våpen, tilsier at våpnene også vil benyttes oftere om de gjøres mer tilgjengelige.

«Med generell bevæpning vil trygghetskontrakten i det norske samfunn få en real ripe»

Spørsmålet beror på hvem som trener en generell bevæpning. Er det for et politi som beskytter publikum, eller for et politi som beskytter seg selv? Om konklusjonen lander på det siste, følger flere negative konsekvenser.

Det er ikke utenkelig at lovbrøttere kan gjøre en opptrapping av våpenbruk i møtet med et bevæpnet politi. Med generell bevæpning vil også trygghetskontrakten i det norske samfunn få en real ripe. Det sendes ut et signal

om at samfunnet er farligere enn det faktisk er, med et til-litsbrudd mellom borger og makthaver.

Vi setter kanskje ikke nok pris på hva dette sier om åpenheten i Norge. En behovsutredning for dette bør ikke la seg smitte av populisme.

Vil folk bry seg? Politikonstabler med pistolhylster har i hvert fall en avskrekkende effekt på undertegnede.

På flyplassen i Split i Kroatia følte jeg ingen oppmunt-ring til å humre med familien om hvor hyggelig turen hadde vært. Jeg passet ikke bare på hva jeg snakket om, men holdt meg gjerne unna, og unngikk all øyekontakt. Tanken på at noen med onde intensjoner kunne rive til seg våpenet, var heller ikke langt unna. Men en pistol på hofta er selvfølgelig ikke en pistol mot hodet. Det bare føles sånn.

Muligheten for et ubevæpnet politi bør verdsettes så lenge det lar seg gjøre.

kulturredaktør: **Are W. Sandvik**
are.sandvik@universitas.no 415 22 929

reportasjeredaktør: **Astrid Karstensen**
a.j.karstensen@universitas.no 477 52 707

KULTUR

Universitas korrigerer

TITTELFEIL: I forrige nummer av Universitas (utgave 12) fortalte vi om UiOs kunstsamling, i saken «Kunsten ingen ser». I saken kom vi i skade for å omtale maleriet på veggen i foajéen i Georg Sverdrups hus, som Olav Christopher Jenssens *Lack of memory*. Det stemmer ikke. Det korrekte er at kunstverket er Arne Ekelands *Før avreisen*. Vi beklager feilinformasjonen.

ARKIVFOTO: KETIL BLOM

Æresdoktor Gahr Støre

DOKTORMINISTER: Universitas i Tromsø (UiT) fikk endelig utnevnt helseminister Jonas Gahr Støre og utenriksminister i Russland, Sergei Lavrov, til æresdoktorer. I april 2011 bestemte UiT at de skulle få titlene for arbeidet med å få på plass en avtale om de maritime grensene mellom Norge og Russland. Først i år hadde Gahr

Støre anledning til å motta beviset. – Det er litt spesielt at etter at jeg ble helseminister var det innsatsen som utenriksminister som gjorde at jeg ble doktor. Jeg føler glede og dyp takknemlighet for den oppmerksomheten som dere har gitt meg her i dag, sa Gahr Støre under årsfesten.

Facebook-bilder til tornadoanalyse

GOD DELEKULTUR: Ikke tro at Facebook bare er nyttig for Idar Vollvik, de eksponeringskåte vennene dine og Mark Zuckerberg. Forskeren John Knox og studentene hans ved Universitetet i Georgia, USA, har funnet en utrolig måte å bruke det sosiale mediet på: Tornadoanalyse. Det er Forskning.no som omtaler saken, opprinnelig fra nettstedet Phys.org.

Etter en tornado i Alabama i 2011, startet en innbygger en Facebook-gruppe der innbyggerne

la ut bilder av rotet etter stormen. Her kunne folk finne ting de hadde mistet i tornadoen, og ved hjelp av denne delekulturen kan også forskere analysere tornadoene, og finne ut hvor langt og *hvordan* tingene flyttet seg i stormen.

– Dette viser at man kan bruke sosiale medier i vitenskapelig forskning, sier forskeren Knox.

Videre sier han teknikken kan bli nyttig å anvende hvis en tornado for eksempel sprer radioaktivt avfall.

UKENS DIKT

av: **Mona Verthus**

ta vare på han med kloggene, han som smilte kvar gong eg sykla forbi
ta vare på han som sprang til fjells kvar helg, men sjeldan rakk bussen
ta vare på han som plystra og våga å snakka med oss eldre jentene
ta vare på han som spanderte ol sjølv om han ikkje var gammal nok til å kjøpa
ta vare på han som heiv seg om halsen min og ikkje sleppte taket
ta vare på bror min
som sit aleine på rommet

Send ditt dikt til kaja.storosten@universitas.no

Selger «super

Gutta bak boka *Toppkaraktersystemet* mener de har funnet snarveien til studiesuksess. Pedagogikkprofessor Helge Strømsø er skeptisk.

Eksamensmestring

tekst Stine Stenhaus
foto Helle Gannestad

Toppkaraktersystemet heter boken som skal gjøre deg til en superstudent.

– Det vi har gjort er å samle alle superstudentenes beste triks og gjort dem tilgjengelig for alle, sier Pål R. Hetland, som sammen med Nikolai G. Høibo påstår at alle kan bli en superstudent, hvis man bare følger deres system.

Selv har Høibo slitt med å konsentrere seg, og Hetland brukte hele seks år på å fullføre videregående skole. Med *Toppkaraktersystemet* mener de likevel å ha laget en oppskrift på suksess under eksamenstida. Den lille sorte boken minner om en barnebok med

stor font, og inneholder blant annet begreper som «multimemoring», «ninjanotater» og «turboredigering».

– Det føles bra å vite at vi kan hjelpe studentene gjennom den tunge eksamenstiden, sier Høibo.

Kj-app lesning

Høibo og Hetland har i sammenheng med boka lansert en app som de har kalt Hurtigleseren.

– Gjennomsnittlig leser vi 200 ord per minutt. Appen kan hjelpe studentene å lese opptil 1000 ord i minuttet. Vi har funnet ut at 600 ord i minuttet er en god demonstrasjon på kursene, sa Hetland, da han presenterte konseptet under Tekna-arrangementet UiO forrige torsdag.

Men professor ved Pedagogisk forskningsinstitutt ved Universitas i Oslo, Helge I. Strømsø, er skeptisk til hva som ligger til grunn for læringsstrategiene, sær-

lig når det gjelder ideen om hurtiglesning, også kalt «superlesing» i boka. Han titter på hurtigleserappen og leser igjennom en Wikipedia-artikkel om renessansen.

– Jeg fikk med meg noe om renessansen, men med 400–800 ord i minuttet så kan man ikke få med seg alt, forteller Strømsø.

Han viser til en studie utført av Carsten Elbro, som har forsket på leseteknikk ved Universitetet i København. Ifølge Elbro er det ganske enkelt fysisk umulig å få med seg teksten ved å lese med en

hastighet på 800–900 ord i minuttet.

– For generelt

Strømbø mener å ha sett slike selvhjelpsbøker mange ganger før, og tviler ikke på at det er noen som vil ha glede av tipsene. Men etter å

ha bladd fram og tilbake i boka mener han likevel at det fokuseres for mye og for ensidig på tempo, og for lite på hvordan man faktisk lærer seg stoffet.

– Du kan godt bla litt i boka og skumlese for å få oversikt, men jeg håper ikke det stopper med det, sier Strømsø.

Utdanningsforskeren John Hattie har undersøkt hvilken effekt denne typen kurs i studieteknikk faktisk har. Resultatene viste at generelle kurs i studieteknikk hadde liten effekt, men at de derimot kan ha en viss verdi dersom de integreres i annen undervisning.

– Hvis jeg helt generelt skal si et problem med denne formen for generelle bøker, så blir det vel at de er for generelle, sier Strømsø.

Selger godt

Til nå har Høibo og Hetland solgt over 1500 eksemplarer av *Toppkaraktersystemet*, bare via kurs og nett, til en pris av 399 kroner. Anders Berget i Jungelboken Forlag, som gir ut boken, synes ikke den er for dyr.

– Hvis du sammenligner det med en tur på byen, så bruker man jo over 400 kr på det. Så kan du bestemme selv da: Vil du ha toppkarakterer eller en tur på byen? spør Berget.

kulturredaksjonen@universitas.no

Tilbyr hjelp: Nikolai G. Høibo (t.v.) og Pål R. Hetland vil gjøre butikk av eksamens-stressede studenter.

studiekrefter»

MIN STUDIETID

tekst: Are W. Sandvik
foto: Hans Dalane-Hval

- **HVEM:** Mette Hanekamhaug
- **STUDERTE:** PR og kommunikasjonsledelse på BI Oslo, enkeltemner på Høgskolen i Telemark og på Universitetet i Oslo
- **NÅR:** 2007 – 2009
- **AKTUELL SOM:** Stortingsrepresentant, Fremskrittspartiet

Døgnet seg til toppen

– Er det dere som er fra Universitas? lyder en noe beskjeden og spørrende stemme fra trappe i foajéen på Stortinget.

Det er lite utbasunerende eller broilersk over moldejenta Mette Hanekamhaug. I dag sitter hun som yngste stortingsrepresentant i Norge. Da hun ble valgt inn i 2009 ble studiene på BI brått nedprioritert for en karriere på Stortinget.

– Ambisjonen var jo å fortsette å studere fulltid på BI mens jeg jobbet her, men jeg fant raskt ut at det ble for ambisiøst. Dette er jo fort en 150–200-prosent stilling.

I løpet av det ene året på BI ble det ikke mye festing på Hanekamhaug.

– Jeg er så kjip jeg, vet du. Jeg er liksom ikke den helt store festeren, så det ble med fadderuka for meg. Det er store klasser både på BI og UiO, så det er vanskelig å, ja, hva skal jeg si... orientere seg. Da blir fadderuka en fin periode for å finne venner og kollokviegrupper.

– Du var kanskje en lesehest, siden du ikke festa så mye?

– Nei! For all del, forelesningene var jeg på, men selve lesesalen tror jeg at jeg var på én gang. Jeg satte meg heller ute blant folk og leste. Sånne lesesaler hvor det er helt stille får jeg bare ikke til. Jeg må diskutere, prate og ta det muntlig. Da lærer jeg mye. Men jeg er nok absolutt en skippertaksstudent.

– Hva mener du når du sier skippertak?

– På makroøkonomi, for eksempel, da måtte jeg forstå litt,

så da trengte jeg bedre tid. Da brukte jeg en ukes tid. Men jeg husker det faget som heter organisasjonspsykologi og ledelse. Det virka så tungt, så vi tenkte bare: «Ah, dette kan vi ikke forholde oss til», og la det fra oss.

Hanekamhaug prøver ikke å innbille noen at hun var en jevntjobbende praktstudent.

– Det endte med at vi dro fire-fem venninner til en hytte to og et halvt døgn før eksamen. Vi hadde bare med oss

mat, drikke og bøker, sov litt her og litt der, og satt ellers og leste. Så døgna vi natta før eksamen og kjørte sammen bort til eksamenslokalet.

– Hvordan gikk eksamen da?

– Jeg fikk A!

– Anbefaler du å gjøre det den måten?

– Ja, ja! Jeg har faktisk aldri sovet natten før en eksamen. Jeg døgner alltid. Mange sier at en god natts søvn er best, men jeg har aldri sovet et minutt før eksamen, og det har gått bra.

Kort studietid til tross, den rakk å sette spor.

– Jeg tror nok de fleste, enten de har studert ett eller fem år, sitter igjen med veldig positive opplevelser og at de fleste husker studietida, sier Hanekamhaug.

Hun legger til at hun selv syntes det var kjempeartig å være student.

– Jeg skulle egentlig fortsette å studere ved Universitetet i Oslo i år, men så glemte jeg fristen. Men til høsten skal jeg søke igjen!

Kjellerstemning: Gjennomført lyssetting og renskåret techno sørget for god stemning på dansegulvet.

Med MDMA, kokain og hasj fester byens unge voksne til solen står opp. Fredag var Universitas med ned i et forlatt lager på Helsfyr.

Rave

tekst Eirik Omvik
foto Janni Kalafatis

Det nærmer seg midnatt fredag, og feststemte Osloborgere tyller i seg de siste mengdene med alkohol før de stikker på byen. Men det finnes også andre steder hvor man kan feste i natt.

I et lagerlokale en kort T-bane-tur til Helsfyr har dørene åpnet for en privat ravefest. For et par hundrelapper kan man si farvel til skjenketider og annet overformynderi.

Her gjelder kun festloven, og den har som kjent befriende få paragrafer. Det eneste som kreves, er at man har meldt seg på en liste ved å sende en e-post til arrangørene. Hvor festen vil finne sted, får man først vite noen timer i forkant.

– Opptil 1000 påmeldte

Universitas er de første som ankommer festen, omtrent en halvtime etter at dørene har åpnet. I billettluke blir det anslått at om lag 1000 stykker skal ha skrevet seg opp på lista, og det tar ikke lang tid før kjellerlokalet begynner å fylles.

Stemningen er god. I mange tilfeller for god – eller rettere sagt: for ekstatiske – til å være frembrakt av det gjengse rusmiddelet alkohol.

– High five! roper en tilfeldig forbipasserende og rekker journalist og fotograf hender i en kollektiv high-five. Han gliser bredt og ser ut til å ha sin livs kveld.

Fra Funktion-One-høytalere spilles beinhard techno. Blant annet har artisten Ø [Phase] blitt hanket inn fra England for å spille. På dansegulvet danses det utrettelig – enkelte er mer i sin egen verden enn andre.

Vi stikker ut igjen, der en innleid vokter nå har begynt å sjekke legitimasjon ved

Dans-O-Rama: Mens utestedene i sentrum kastet folk på dør, var festen på Helsfyr langt fra over.

inngangen, som består av et røyktelt med et brannslukningsapparat. En impulsiv rapbattle tar til i teltet, men personene blir raskt hysjet på av en vakt, mest sannsynlig for å unngå naboklager.

Chill stemning

– Vi kommer hit fordi det er bra musikk, hyggelig folk og chill stemning, forteller studentene Sjur og Heidi.

De mener at folk stikker hit fordi byen

stenger så tidlig.

– Jeg tror at frihetsfølelsen tiltrekker mange, sier Heidi.

– Hva med at det er enklere å ta narkotika her?

– Det er ikke unikt for dette arrangementet. Folk tar dop mange steder, og de tar det også på byen, selv om de vanlige utestedene gjør det vanskelig, sier Sjur.

Sjur mener at tekno er en belastet og misforstått sjanger.

Organisert virksomhet: Innleide toalettbasier viser at arrangementet er nøye gjennomtenkt.

Hvit natt: – Jeg vil heller føde ti ni kilo tunge dverger enn å ta båten hjem til Nesodden i natt, sier en av festdeltagerne før han sniffer en stripe kokain.

– Det er annerledes enn bildet mange på Blindern har av rave med glow sticks og Eurodance. Til grunn for hele kulturen ligger PLUR: Peace, love, unity and respect. Ravekulturen var en del av en motbevegelse mot Margaret Thatcher på 1980-tallet i Storbritannia, sier Sjur.

– Flere ganger i måneden

– Folk som stikker på disse festene, er en frodig gjeng av frie og radikale, sier DJ Olle «Abstract» Løstegaard, som var en nøkkelperson da ravemiljøet vokste fram i Oslo på starten av 1990-tallet, og som fortsatt spiller på klubber og på ravefester.

Han forteller at ravemiljøet har tatt seg opp igjen etter en liten nedgangsperiode på slutten av 1990-tallet, og at antallet fester er stabilt.

– Det blusset opp igjen i 2003 og 2004 da det kom en ny gjeng med entusiastiske 20-åringere som begynte å arrangere fester. Siden har det blitt holdt ravefester i Oslo flere ganger i måneden.

Holder det gående

Festen på Helsfyr når nye høyder. Et steinkast unna inngangen ligger en barnehage med lekeplass. Her lekes det fortsatt, men formen for lek og alderen på deltagerne er ikke som den pleier. En guttegjeng på tre deler en joint, og på en benk bortenfor tas det kokain.

De forteller at det er første gang de er på denne arrangørens rave, men at de har vært på lignende fester tidligere. Humøret er upåklagelig, og en av gutta forteller at han skal inn for å prøve å få seg noe *emma* (MDMA, journ. anm.).

Inne er det fullt av folk. Mens utestedene i sentrum slår på ly-

sene og har tappet sine siste øl for kvelden, er denne festen langt fra over. I baren får man via bonger kjøpt øl, vin og drinker. Samtidig settes det kontinuerlig fram vann på bardisken.

På dansegulvet danses det like heftig som tidligere på kvelden. Lydnivået har for lengst passert «papir-i-øret»-nivået for

«Humøret er upåklagelig, og en av gutta forteller at han skal inn for å prøve å få seg noe *emma*»

sarte sjeler. Det er vanskelig å anslå hvor mange som vært innom, men et sted mellom 500–600 virker sannsynlig. Med andre ord langt fra alle som har skrevet seg opp på lista.

Det er i det hele tatt en broket forsamling. Enkelte hipstere, men et tydelig flertall av mer folkelige typer, har tatt turen, i tillegg til folk i 40-årsalderen. Felles for

dem alle er sansen for en utagerende ravefest der politi, skjenkekontrollører og andre autoriteter ikke legger seg opp i hva som foregår.

Eller «peace, love, unity and respect», som det også kan kalles.

Universitas har vært i kontakt med arrangørene, men de ønsket ikke å svare på spørsmål om fredagens fest.

– Sjelden vi rykker ut

Til tross for flere ringerunder til Oslo-politiet, var det ikke mulig å finne noen med spesiell kjennskap til rave-festene som arrangeres i Oslo. Politiet har ingen umiddelbar oversikt over hvor utbredt fenomenet er.

Førstebetjent ved forebyggende avdeling ved Holmlia politidistrikt, John Vee, sier det er visse kriterier som må oppfylles for å kunne arrangere private fester.

– I utgangspunktet er det greit å arrangere slike fester, men hvis hvem som helst kan komme inn, er det ikke privat lenger, og da gjelder andre regler. Hvis det er et arrangement hvor man tar inngangspenger og det ikke er definert

hvem som kommer, er man nødt til å søke om tillatelse. Det samme gjelder hvis man ønsker å selge øl, sier Vee.

Han mener at det er viktig at arrangementen av slike private fester tar avstand fra narkotikabruk.

– Er det ofte at dere rykker ut på slike private fester?

– Politiet er for det meste på hjemmealene-fester, hvor ungdommene har huset alene mens foreldrene er bortreiste, og det kommer folk som ikke er invitert. Det er ikke så ofte at vi rykker ut på mer organiserte venners-venner-fester slik du beskriver.

anmelderredaktør: **Eivind Eide Skauffjord**
eivines@universitas.no 990 45 537

ANMELDELSER

Viten i soloppgang

Mens noen ønsket å bruke en av de første ordentlige vårdagene til å slappe av i sola, valgte omkring 6000 andre å bruke dagen til å tilegne seg kultur, underholdning og viten på årets UiO-festival.

Undertegnede var på tre foredrag, og startet dagen med en forelesning av Alf Rehn, kåret til en av vår tids 50 største business-stenkere av The Times. Rehn tok opp innovasjon på en ny og morsom måte, i en forestilling som var halvt foredrag, halvt stand-up. Han prøvde å skille seg fra sin egen mening om at innovasjon er snikksnakk, men mye babbel og få poenger gjorde at han gikk rett i sin egen felle.

Innovasjon var også neste tema: Epleslang AS er historien om en bedrift som setter funksjonshemmede i arbeid ved å plukke epler fra ubrukte epletrær i Oslo. Foredraget var artig og inspirerende for de få som hadde møtt opp, og skilte seg fra andre bedrifter som har «klart det», med sine idealistiske holdninger om miljø og sysselsetting. En godt formidlet suksesshistorie.

FESTIVAL

UiO-festivalen 2013

Tid: **Lørdag 20. april**

Forskning på kreft ble siste post på programmet. «Kan immunsystemet kurere kreft?» spurte kreftforsker Johanna Olweus, og slang rundt seg med fagspråk og uforståelige slides. Kanskje er det slik at kreftforskning er komplisert av natur – man satt med følelsen av at det er interessant, men falt ut midtveis.

Alt kan ikke falle i smak. Men store navn, aktuelle temaer og varierte tilbud beviste at Universitetet ønsker å være et sted for alle. Og de lykkes. Konseptet fungerte godt fordi alle kunne finne noe de liker. Alt foregikk på det samme området, og uteaktiviteter med stands, god mat og underholdning var gode alternativer til det som skjedde inne. Solskinn og lærdom kan faktisk være en god kombinasjon.

Anders Ballangrud
anderbal@universitas.no

Lekker lounge

Settingen er som følger: Det er sommerfesten du har gledet deg til i ukevis, med gode venner, spennende og potensielle bekjentskaper og enkelte folk du overhodet ikke vil mingle med. I bakgrunnen er det Bendik Baksaas og 1991 som runger over høyttalerne. Instrumental hip-hop og elektronika er basisen for denne diktsamlingen, som Baksaas selv kaller konseptet: 25 korte spor, som skal vise fram en idé for lytteren. I tillegg er det rørt inn jazzinstrumenter, gitarklimping og afrikanske rytmer i miksen.

På festen vil de danseglatte umerkelig begynne å digge beatsene til «På Vinger» og «Being the Youth». Kjøkkendebattantene kan hygge seg med de komplekse og rike detaljene i «Lament», eller høre bergensrapperen Miss Tatis heftige rapping på «Twice». Musikknerdene i rommet vil komme i det nostalgiske hjørnet, og mimre tilbake til J Dilla og DJ Shadow. Den alminnelige musikkinteres-

PLATE

1991

Av: **Bendik Baksaas**

Plateselskap: **Aspén**

serte kan dra kjensel på inspirasjon fra Røyksopp og Lindstrøm. Kanskje til og med James Blake, bare på Prozac.

I ettertid vil du sitte igjen med noen nye kompisar som utfordrer deg, og du vil ha møtt noen folk som ikke ga deg noe som helst. Et par ideer på 1991 er nemlig litt intetsigende, og noen av låtene blir for korte til å sette spor. Ikke minst gjelder dette for de gode ideene, som du har lyst å høre mer av: Det er godt, men over før du vet ordet av det – litt som en for tidlig sædavgang. Baksaas har likevel klart å gjøre resultatet helhetlig, gjennom de positive vibbene vi får servert fra start til slutt. Dette er perfekt lounge-musikk for sommeren som snart er her.

Christoffer Gundersen
c.s.gundersen@universitas.no

Lytt til Oslos studentradio på FM 99.3 eller radionova.no

RADIO NOVA

Mandag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Das Kapital
10.30: For Brukeren
11.00: Studentnyheter
11.03: A-lista
12.00: Lillesalen Konsertserie
12.30: Taffellunsj
19.00: Bra Trommis
20.30: Sort Kanal
21.30: Dub Dubhead
22.00: Overkill
23.00: The O & Jo Show

Tirsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Vitenskapskapet
10.30: Grenseløst
11.00: Studentnyhetene
11.03: Snakker ikke norsk (R)
12.00: Studentradiolista

Onsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter

09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: TBP
11.00: Studentnyhetene
11.03: Rabarbra
11.30: Tanketog
12.00: Tanketog
19.00: Kvegpels
20.30: Country Barn
21.00: Spillmatic
22.00: Funkiga Timmen
23.00: Neu
00.00: Støyfoten

Torsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost

09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Nova Noir
12.00: DFS

Fredag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Opplysningen 99.3
11.00: Studentnyhetene
11.03: Nyhetsfredag
12.00: Radiotjenesten
12.30: Skallebank

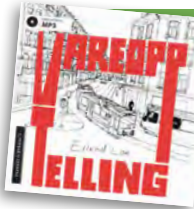
Søndag

01.00: Novanatt
07.00: DFS (R)
08.00: Grenseløst (R)
08.30: Vitenskapskapet (R)
09.00: Opplysningen 99.3 (R)
10.00: Du Skulle Ha Vært Der
14.00: Stang ut
15.00: Sorgenfri
16.00: Snakker ikke norsk

Erlend unc

Endelig er den her! Anmeldelsen av boka om slakten av anmelderen som slakta boka til slakteren!

Det er noe med Erlend Loes etter hvert finslipte måte å spille på menneskers smålighet på som gjør hovedpersonen i hans nye bok, aldrende lyriker Nina Faber, til en person det er vanskelig helt å like, samtidig som hun blir en helt det er vanskelig å mislike. Hun er i grunnen ikke ulik personen som har tatt størst plass i Loes forfatter-skap, truckføreren Kurt, som på samme måte som Faber har en utsøkt evne til å mønstre *akkurat nok* rettfærdig harme til å gå *altfor, altfor* langt. Det ligger mye fortellerkunst i denne balansegangen mellom harmen og berettigelsen. Det er litt som en perfekt Northug-fellesstart, trikset er å bruke så lite krefter som overhodet mulig helt opp til punktet hvor du går fullstendig bananas.

BOOK

Erlend Loe

Vareopptelling

Forlag: **Cappelen Damm**

Vareopptelling handler altså om Faber, en poet med en samlet produksjon som tar opp rundt 25 centimeter i hylla på Deichmanns på Majorstua og som etter en lengre periode med inaktivitet, både sosialt og litterært, gir ut diktsamlingen *Bosporos*. Når samlingen kommer ut får den hard medfart, både blant kritikere og klønete Akademika-ansatte.

Etter én fornedrende

opplevelse for mye går Faber fra å være en keitete, gammel poet som aldri helt har vært i takt med sin egen samtid, en forvalter av et vart språk med en subtil verdighet det sikkert tar lang tid å bygge opp, men forstemmende kort tid å rive ned, til å bli en nokså ustoppelig drapsmaskin.

Det er historien i et nøtteskall. En burlesk hevnfantasi som strekker seg fra Blindern til Litteraturhuset og som i grunnen ikke synes å bry seg videre med å mene så voldsomt mye utover den ytterst holdbare påstanden om at en tilårskommen kvinnelig norsk lyriker (ordet man leter etter er kulturkjerring, tror jeg) er en glimrende Tarantino-karakter.

«Loe har garantert vært klar over at romanens behandling av kritikerstanden kom til å utløse pavlovske reaksjoner i kulturpressen»

kene ikke er der, det er de åpenbart. Boka har fått mye omtale, blant annet i denne avisen, for måten Faber tar hevn på Universitas-anmelder Roger Kulpe på. Loe har i lanseringsintervjuer kommet med noen betraktninger om hvor provoserende enkelt kritikere noen ganger gjør det for seg, hvordan de kan bruke noen timer på å rive ned det et annet menneske har brukt år på å bygge opp.

Men ærlig talt, hvem kan egentlig være ordentlig uenig i det han sier? Det er ikke meningen å anklage Loe for å være uoriginal eller å slå inn åpne dører med kritikken sin, det bare slår meg som nokså velkjente innsikter fra en kar som har sittet på begge sider av bordet som kritiker og forfatter. I bokas kontekst virker hele kritikergrøia mer enn noe annet som et effektivt og iøynefallende springbrett for litt god, gammaldags action. Ikke at det nødvendigvis er et spekulativt grep, men hey, Loe har garantert vært klar over at romanens behandling av kritikerstanden kom til å utløse pavlovske reaksjoner i kulturpressen.

Det er spesielt relevant å nevne her, siden denne teksten hadde vært ferdig for minst ett avsnitt siden om ikke dette hadde vært Universitas, anmelderklyse Roger Kulpes alma mater og åsted for mang en syrlig slakt. Så la meg, siden jeg har plassen, først si noen

avsluttende ting om boka og så si litt om slaktdebatten.

Vareopptelling er fet, den. Den en en mørkmunter liten fortelling, det går kjøpt i svingene, den er konsis og suggererende. Knallbra slutt. Anbefales, hvis du har en ettermiddag eller to å sette av.

Ok, så om slakt. Det finnes minst to typer: Den rimelige og den urimelige typen. Når ferske og erfar-

Å lese boka som en slags inngående kritikk av kritikerstanden, kjennes unaturlig. Ikke fordi stik-

Anne Fougner Helseth, journalist

UKAS ANBEFALING

Loppesirkus og freebies

Vår betyr vårrengjøring betyr ut med alskens skrot. Og den enes skrot er som kjent den andres (les: den fattige students) gull. Eller noe. Det gullet kan du nå finne til en billig penge på et loppemarked nær deg. Eller enda bedre: gratis på din nærmeste minigjenbruksstasjon. True story. Det rapporteres om hyller med krimskrams

man bare kan hente. Hyller som er ekstra fulle på denne tiden av året. Hvor du finner hyller og lopper kan du sjekke på Renovasjonsetatens nettsider og på loppemarked.info. Et tips fra erfarne skrotnisser er å frekventere vestkanten for de skikkelige godbitene.

Ida Madsen Hestman, journalist

UKAS ADVARSEL

Å feire at man er kravstor

Hvorfor skal jeg feire 8-timersdager når jeg vil jobbe lenger? Helst vil jeg ha så ubekvem arbeidstid som mulig. Rettigheter hindrer oss som vil tjene penger på alternative måter i å jobbe. Kan ikke du som trives med å vaske hotellrom i 14 timer og koser deg med isjas, få lov til det? Og hvorfor skal ikke du få lov til å selge kroppen din,

slik at mindre pene politikere også kan få stimulert sin seksuelle drift iblant? Det er for lite fokus på at du skal jobbe hardt for å komme dit du vil. Nei, ass, jeg stikker heller til India og jobber som surrogatmor, enn å feire arbeiderrettigheter.

KULTURKALENDER

onsdag 24. april

Debutt: Grunnloven er Norges tohodede troll. Med fjes i begge retninger og øyne store som tintallereker, konstituerer den makt samtidig som den innskrenker statens slagkraft. Nå skal imidlertid Grunnloven forandres, og det i stor stil. Sterke krefter vil at menneskerettighetene skal vies et helt kapittel i Grunnloven, og mye tyder på de vil få viljen sin. Den opplyste og brede debatten både før og etter fremleggelsen i Stortinget har vært tilnærmet fraværende, mener Kulturutvalget. Dermed inviteres politikere, akademikere og publikum til debatt om hva menneskerettighetenes plass i Grunnloven bør være.

Chateau Neuf, Betong. Kl. 19.00

torsdag 25. april

Seminar: Studenter uten grenser arrangerer seminar med overlege og grunnlegger av Leger uten grenser i Norge, Morten Røstrup, under tittelen «Hvordan sprengre grenser». Han kommer for å snakke om personlige erfaringer fra felt og hvordan han endte opp som en lege uten grenser. Røstrup har tidligere vært president for Leger uten grenser internasjonalt og har den senere tiden vært aktiv under konfliktene i Libya og Syria hvor han blant annet har smuglet pasienter ut av Libya og seg selv inn i Syria. Seminaret er åpent for alle.

Rikshospitalet, Rødt auditorium. Kl. 17.00

Konsert: Tomorrow We Move to Hawaii spiller konsert på U1. De har tidligere spilt på scener som XSXSW-festivalen i Texas og hippe klubber i London. «Aggressivt, mørkt, men tilbakelemt og dansbart tar Tomorrow We Move to Hawaii deg med til et drøyt og uforutsigbart landskap», hevdes det fra arrangørene. Kom og la deg overbevise! **Campus Blindern, U1, SV-kjelleren, Eilert Sundts hus, kl. 19.00. Pris: 40,-/60,- (medl./ikke medl.)**

fredag 26. april

Lunsj med kultur: Ole Martin Huser-Olsen er en dyktig gitarist som like gjerne spiller klassisk gitarmusikk som tango av Piazzolla. Han har lang erfaring og har spilt i Pompidou-senteret i Paris og i Edvard Griegs hjem, Troldhaugen. Denne fredagen byr han på musikk av Fernando Sor, Heitor Villa-Lobos og Joaquin Turina.

Campus Blindern, Georg Sverdrups hus, Vestibylen. Kl. 12.15 – 12.45

Festival: Studentene ved Norges musikkhøgskole arrangerer Hyperfolksfestival for andre gang. Også i år kommer de med musikere til Blindern for å spre sitt glade, men minimalistiske budskap. Her kan du oppleve verker av John Adams og Leo Brouwer, fremført av Magnus Larsson på gitar og Jens Peter Jongepier på piano.

Campus Blindern, Georg Sverdrups hus, Vestibulen. Kl. 13.30 - 14.15

lørdag 27. april

Opera: Det er tid for avgangsforestillinger igjen, og Operahøgskolen byr på «L'Ormindo» av Francesco Cavalli. Operahuset foregår i Fez i det gamle Mauretania. Det blir barokkmusikk og gjestedirigert fra Tyskland. Forestillingen er også et samarbeid med Norges musikkhøgskole. Kom og lytt til morgendagens operastjerner, helt gratis! Snart selger de ut Operahuset.

KhiO, Hovedscenen. Kl. 18.00

søndag 28. april

Konsert: Søndagsskolen inviterer til konsert med Andrea Dahle. Artisten har fått mye oppmerksomhet på nasjonalt plan, med flere singler på radio og gjennom å ha blitt valgt ut som ukas urørt. Dahle blir musikalsk sett gjerne beskrevet som en god blanding av Kate Bush, Neil Young og Moody Blues. Den kombinasjonen bør passe ypperlig på en vårlig søndagskveld på Løkka. Oppvarming er det også, ved Nina Gaarden.

Deichmanske bibliotek, Grünerløkka filial, kl. 19.30. Pris: 100,-

mandag 29. april

Seminar: Juridisk fakultet og Humanistisk fakultet ved UiO arrangerer i samarbeid med Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening (NFF) en seminarrekke om forholdet mellom klarspråk og juss: Lovlig uklart. Denne uka blir det samtale om språket i lover. Hvorfor må språket i lover være så vanskelig? Hva er det som gjør lover vanskelige å forstå, og følger lovspråket andre regler enn annen norsk? Dekan ved Juridisk fakultet, Hans Petter Graver, innleder. Seniorrådgiver i Difi og leder av delprosjektet «Lovspråk i staten», Sissel C. Moltvedt kommenterer. Det blir servert frukt, te og kaffe. Forhåndspåmelding via klar-juss@jus.uio.no innen 25. april.

tirsdag 30. april

Film: Tidsskildre-serien til Cinema Neuf tar denne uken for seg den sør-koreanske filmen *Mother*. Filmen handler om en eldre mor som bor sammen med sin litt enkle sønn, Do-joon, i en sør-koreansk by. En dag blir Do-joon beskyldt for drapet på en ung jente. Dette har moren svært vanskelig for å akseptere og hun vikles inn i en nedadgående spiral i forsøket på å bevise sønnens uskyld, motvillig til å stoppe for noe eller noen. Regissør Bong Joon-ho er kanskje mest kjent her til lands for monsterfilmen *The Host* (2006), men hans undervurderte mesterverk er nok heller *Mother*, skal vi tro filmjengen.

Cinema Neuf, Lillesalen. Kl. 19.00.

Pris: 40,-/60,- (medl./ikke medl.)

hained

ne anmeldere begår en urimelig slakt, tror jeg det dreier seg om to forskjellige mekanismer. Sjansen er stor for at de første anmeldelsene du legger merke til er nokså uforskammede greier, og sjansen er tilsvarende stor for at den ferske anmelderen ønsker å skrive noen av de samme trekkene, enten den vil det eller ikke. Den erfarne anmelderen vil i større grad bevege seg inn i den urimelige slakten av uvane, av en perspektivdreining fostret av tanken om økt innflytelse, og hvor det du til enhver tid måtte *syns* om et verk blir en stadig viktigere, og slappere, del av det du skriver.

På sitt beste funker ikke anmeldelser sånn, god kritikk spiller som regel på lag med flere enn kritikeren selv: Kritikeren må under alle omstendigheter inkludere leseren, og det mange urimelige slakter har til felles er at de simpelthen ikke makter å gjøre plass til flere perspektiver enn sitt eget

«Det må slakter ha at de simpelthen makter å flere pers sitt eget»

Løsningene på kjipe slakter kan være diffuse, en oppfordring om generell skjerpings og respekt i spaltene. Og de kan være konkrete, i form av åremålsstillinger til alle kommentatorer, eller at det stilles et krav om at alle som får lov til å disse kultur i hvert fall må ha skapt minst ett eget verk, om så bare en veggavis. Alt det har sikkert Loe tenkt en god del over. Men han bruker som sagt ikke altfor mye plass på å diskutere runddansen mellom anmeldere og forfattere i boka. Det ville, tross alt, vært en nokså navlebe-skuende ting å gjøre.

Filip Roshauw,
(ter) i Universitas
filipr@universitas.no

filipr@universitas.no

Sjokk

Universitas satte alle suttekluter til i forrige ukes utgave, og smelte til med saken:

«Studentenes dom: SiO-mat er sånn helt akkurat passe, koster sånn ok mye, er ikke noe særlig å rope hurra for, men ikke så helt verst heller».

Ad notams avdeling for gravejournalistikk gratulerer redaksjonen med et godt stykke arbeid, og ser frem til sakene:

«Studentenes dom: Norsk øl er egentlig ikke såå dyr, og bedre enn folk skal ha det til, men godt er det ikke»;

«Studentenes dom: Ut-danning i Norge kommer aldri til å kunne måle seg med eliteutdanningsinstitusjoner i det store utland, men fullt så gale er det ikke, og jaggu kunne det vært mye verre, og dessuten er det gratis, så vi er egentlig temmelig fornøyde»;

«Studentenes dom: Vi bryr oss egentlig ikke så mye om elleve måneders studiestøtte, langt mindre om flere studentboliger, men vi forstår jo at noe må vi ønske oss, så vi spiller med på greia om at vi må virke ganske frustrerte», og ikke minst saken:

«Hei, jeg heter Tom og samler pant».

Sjokk II

Universitas' gravende kulturseksjon bringer denne uken den kanskje enda mer sjokkerende nyheten: «Universitas avslører: Noen unge mennesker bruker dop».

Vi gleder oss til de kommende ukene, hvor kulturseksjonens noe brokete journalister slår seg på brystet og leverer de slagferdige sakene:

«Universitas avslører: Ganske mange studenter har sex»;

«Universitas avslører: En god del ungdom drikker for mye brus»;

«Universitas avslører: Noen folk danser temmelig utagerende iblant», og ikke minst saken:

«Hei, jeg heter Fredrik og liker grøt».

dikt-o-rama

Velkommen til Ad notams noe ukentlige spalte for dikt og sånn.

Her skulle vi egentlig presentere en harseløs harselas over ukas dikt, men denne uka likte vi det.

FOTO: TRF_MR_HYDE / FLICKR

VI SPØR

av Peter Tryggestad

Fruktnøtt eller helnøtt?

Forrige uke kjørte Chateau Neuf en debatt der de forsøkte å fokusere på Israels selvforståelse, uten å nevne konflikten med Palestina. Vi spør leder Jørn Kløvfjell Mjelva om vi kan bidra til enda viktigere debatter.

– Hei, snakker jeg med Jørn, redaktør for debattene?

– Ja, hei, i år har jeg vært redaktør for debattene.

– Hei du! Du, jeg ringer fra tenketanken «Viktige debatter», som er en helt nyoppstartet studentorganisasjon. Vi syntes dere gjorde et genialt trekk ved forrige debatt, og ble faktisk såpass inspirert at vi startet opp en helt ny studentorganisasjon for å fremme nye typer debatter. Hva synes du om dette?

– Jeg må ærlig talt si at vi sliter nok med å få lage debatter som har nye vinkler. Det er vanskelig nok å konkurrere med Litteraturhuset og andre aktører. En ekstra forening gjør det vanskeligere for oss. Det beste vi kan gjøre er nok å samarbeide.

– Ja, vi ble i hvert fall kraftig imponert over forrige ukes debatt, men savnet noen perspektiver rundt Israel. For eksempel hvordan flybussprisene har steget de siste årene der nede. Og hvorfor har ikke Israel flere hoteller med «all inclusive»?

– Vel, jeg synes det er artig...

FOTOMANIPULASJON

Yin Yang: Det ser ut som Jørn heller mot hel.

Det er definitivt noe nytt! Problemstillingen er om det mulig å hente frem to mulige fiender i denne type debatt, slik at den blir spennende.

– Vår tenketank er sponset av viktige samfunnsinstitusjoner som Freia og NHO Reiseliv, blant andre. Kunne det være aktuelt å kjøre en debatt rundt temaet friluftsliv, der spørsmålet er hvilken tursjokolade som fungerer best?

– Så sant det er interessegruppe involvert som man kan appellere direkte til, vil det kunne slå an. Men det er kanskje vanskelig å få mange nok involvert i en slik type debatt?

– Nja. Når vi først skal debattere friluftsliv, burde ikke Kvikk-Lunsjen komme i en laktosefri variant?

– Ja, det er jo kanskje interessant hvis en får forskjellige interessegrupper til å debattere...

– Du sa i Universitas om Israel-debatten, at den var «et sosialt eksperiment». Vi lurte på om det kunne være aktuelt, i for eksempel neste debatt, å kjøre nettopp et sosialt eksperiment, der vi lar publikum under debatten stemme for om Freias Fruktnøtt eller Helnøtt er den sjokoladen som faller best i smak under debatt, i og med at Freia ser debattarenaen som et nytt marked.

– Jeg synes det å gjøre debatter til en markedsføringskampanje burde holde seg på Facebook.

– Det kan virke som om dere ikke tar de viktige debattene på alvor, stemmer det?

–...

– Vil du vurdere din stilling?

– Den vurderer jeg ganske ofte, for jeg driver med yoga.

universitas@universitas.no

PANTO

av Thomas Sørli Hansen

REBUS

av Sara Enersen og Ragnhild Torstensen

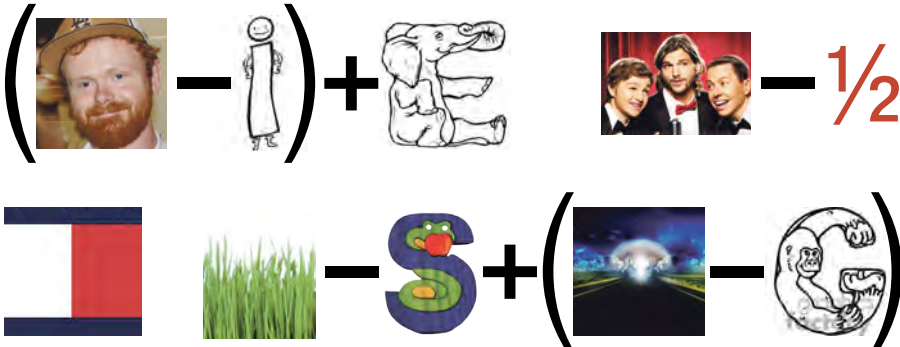
HINT: Livet rocker, så dør man. Send forslag til oyvind.gallefoss@universitas.no

FORRIGE UKES

LØSNING: Er det ingen som vet...

FORRIGE, FORRIGE UKES LØSNING:

«Smelter ikke snøen snart, flytter jeg.»

REKLAMEQUIZ

av Øyvind Bosnes Engen

1. Ryanair fikk mye oppmerksomhet for en avisannonse for helgen. Hvem var hovedpersonen i annonsen?
2. Og hvilken avis fikk kritikk for å trykke en annonse fra antiislamske SIAN forrige uke?
3. Tv-serien *Mad Men* hadde nylig sesongpremiere. Hvilken sesong vises nå på tv?
4. Og hvem spiller rollefiguren Peggy Olson i serien?
5. Hvilken amerikansk president var den første som tok i bruk tv-reklame i valgkampøyemed?
6. Reklamefilmen «Bønder i by'n» vant Gullfisken i år. Hvilken butikkjede står bak?
7. Og hvilken institusjon sto bak reklamen «For alt vi har. Og alt vi er», som også var nominert?
8. «Det kjennes på smaken», heter det i reklamene til hvilken norsk matprodusent?
9. Hva heter administrerende direktør i Try reklamebyrå?
10. Hvilken norsk tv-kanal var den første som ble finansiert av reklame?

1. Jens Stoltenberg
2. Dagbladet
3. Sesong 6
4. Elisabeth Moss
5. Dwight D. Eisenhower
6. Felleskjøpet
7. Forsvaret
8. Glid
9. Kjell Try
10. TVNorge (begynte sendinger i 1988)